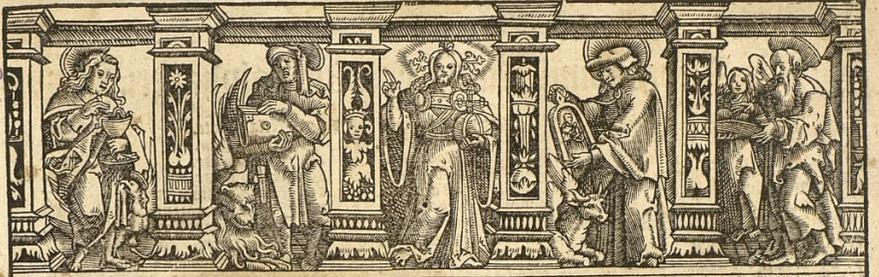

H-9-113

~~27~~

~~27~~

14878

S. Petri et Hieronymi et Augustini et Gregorii et Bedae

HOMILIAE

SEV MAVIS SERMONES SIVE
conciones ad populum, praestantissimorum
ecclesiae doctorum, Hieronymi, Augustini,
Ambrosij, Gregorij, Origenis, Chrysostomi,
Bedae, Hierici, Haymonis, aliorumq[ue].

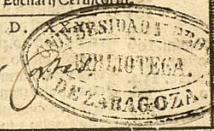
In hunc ordinem digestae per Al-
chuinum leuitam, idq[ue] iniun-
gente ei CAROLO MA-
GNO Rom. Imp.
cui a secretis
fuit.

Nunc ex uetustissimis codicibus integri
tati restitutae. Adiectis etiam no-
nullis homiliis, nusquam
antea impressis.

Coloniae, ex officina Eucharj Ceruicorni

ANNO M. D.

P. Petrus

Index homiliarum per ordinem alphabeti.

Index homiliarum
de tempore.

Aduentus dominica I.	fol. I
Aduentus dominica 2.	3
Aduentus dominica 3.	5
Aduentus quarta dominica.	II
Ascensionis domini.	108
Ascensus de trinitate.	123
Altaris dedicatione.	171
Circumcisionis.	30
Cinerum.	49
Cena domini.	85
Lantate dominica.	105
Medicatio ecclesie. 171. altarij	ibi
Dominica prima aduentus.	2
Dominica secunda aduentus.	3
Dominica tertia aduentus.	5
Dominica quarta aduentus.	11
Dominica ante natalem domini.	12
Dominica I. infra octa. natiuitatis.	29
Dominica infra octa. epipha. domini.	34
Dominica I. post epiphantias dñi.	36
Dominica sc̄da post epiphantias.	37
Dominica 3. post epipha.	39
Dominica 4. post epiphan.	41
Dominica 5. post epipha.	43
Dominica in septuagesima.	45
Dominica in sexagesima.	46
Dominica in quinquagesima.	47
Dominica I. in quadrage.	52
Dominica 2. in quadrag.	59
Dominica 3. in quadrag.	65
Dominica 4. in qdrage.	71
Dominica in passione q̄ 8t et iudica.	79
Dominica palmarum.	82
Dominica i oct. pasche q̄ 2. Quasi mo	99
Dominica 2. misericordia dñi.	101
Dominica 3. Iubilate.	102
Dominica 4. Lantate.	103
Dominica 5. Vocem.	104
Dominica post ascensionem domini.	109
Dominica I. post oct. pentecostes.	132
Dominica 2. post oct. pentecostes.	134
Dominica 3. post oct. penteco.	135
Dominica 4. post oct. pent.	137
Dominica 5. post oct. pent.	139
Dominica 6. post oct. pent.	ibi
Dominica 7. post oct. pent.	140
Dominica 8. post oct. pent.	141
Dominica 9. post oct. pent.	ibi
Dominica 10. post oct. pent.	142
Dominica 11. post oct. pent.	144
Dominica 12. post oct. pent.	145

Dñica 13. post oct. pent.	146
Dñica 14. post oct. pent.	149
Dñica 15. post oct. pen.	151
Dñica 16. post oct. pent.	153
Dñica 17. post oct. pent.	155
Dñica 18. post oct. pent.	159
Dñica 19. post oct. pent.	160
Dñica 20. post oct. pent.	162
Dñica 21. post oct. pent.	164
Dñica 22. post oct. pent.	165
Dñica 23. post oct. pent.	167
Dñica 24. post oct. pent.	169
Dñica 25. post oct. pent.	170
Epiphania dñi.	32
Ecclesie dedicatione.	171
Seria 4. quatuor tpm aduentus.	5
Seria 5. quatuor tpm.	6
Seria 5. post cinerum.	50
Seria 5. post cinerum.	50
Seria 2 post inuocant.	54
Seria 3 post inuocant.	54
Seria 4 post inuocant.	55
Seria 5 post inuocant.	56
Seria 6 post inuocant.	57
Seria 2 post remiss.	60
Seria 3 post re.	61
Seria 4 post re.	61
Seria 5 post re.	62
Seria 6 post remiss.	62
Seria 2 post oculi.	66
Seria 3 post oculi.	67
Seria 4 post oculi.	68
Seria 5 post oculi.	69
Seria 6 post oculi.	70
Seria 2 post letare.	73
Seria 3 post letare.	74
Seria 4 post letare.	75
Seria 5 post letare.	76
Seria 6 post letare.	77
Seria 2 post dñicam passionis.	80
Seria 3 post do. pass.	81
Seria 4 post do. pass.	82
Seria 5 post do. pass.	83
Seria 2 palmarum.	84
Seria 3 palmarum.	85
Seria 4 palmarum.	86
Seria 5 palm. i. in cena dñi.	87
Seria 6 palmar. i. parasceue.	92
Seria 2 pasche.	93
Seria 3 pasche.	94
Seria 4 pasche.	96
Seria 5 pasche.	97
Seria 6 pasche.	97
Seria 2 pentecostes.	104

146. Seria 3 pente.	115
149. Seria 4 pent.	116
151. Seria 5 pente.	117
153. Seria 6 pente.	119
155. Seria 4 quatuor tempoz.	127
159. Seria 6 quatuor tpm.	ibi
Johannis ap̄li z euangeliste.	24
Innocentium.	27
Inuocant dominica.	52
Judica dñica.	79
Subtate dominica.	102
Letare.	71
Letania minor.	105
Marie commemoratio.	66
Marie purificatio.	42
Misericordia dñi dñica.	101
Antiquitatis dñi in nocte.	14
In die.	17
Octaua pasche.	35
Octaua pasche.	99
Octaua pentecostes.	121
Sc̄da dominica.	65
Palmarum.	82
Pascheues.	87
Pasche.	90
Pentecostes.	112
Purificatio beate marie.	42
Quatuor tpm aduentus feria 4. fo	lio. 5. feria 6. fo. 6. sabbato. 8
Quatuor tpm pent. feria 4. fo. 157	67
Seria 6. ibidem.	99
Reminiscere dñica.	59
Stephani protomartyris.	21
Sabbato quatuor tpm aduentus.	25
Sabbato post ciner.	52
Sabbato post inuocant.	58
Sabbato post remiscere.	63
Sabbato post oculi.	70
Sabbato post letare.	78
Sabbato post dñicam pass.	82
Sabbato z vigilia pasche.	89
Sabbato post pasche.	98
Sabbato post pentecostes.	120
Sabbato quatuor tempoz.	158
Trinitatis festo.	125. 131
Thome festo.	100
Vigilia natiuitatis.	32
Vigilia epiphanie.	15
Vigilia palmarum.	82
Vigilia pasche.	89
Vigilia ascensionis.	106
Vigilia pentecostes.	111
Vocem dominica.	104
Sinis.	114

Collectanea homiliarum

in euangelia tam dominicalium feriarumq; diez
z festoz per totius anni decursum, que apud
sanctos doctores, Hieronymum, Augusti-
num, Ambrosium, Gregorium, Basilium,
genem, Johannem Chrysostomum, Bedam presbyterem,
z alios magni nominis
auctores scriptum habentur.

Dominica prima aduentus domini. Barthel. xxi.

In illo tempore: Cum appropinquasset
Iesus hierosolimam, z uenisset Bethphage
ad montem oliueti, tunc misit duos discipu-
los dicens eis: Ite in castellum quod con-
tra uos est: z statim inuenietis asinam alligatam
z pullum cum ea. Et reliqua. Homilia beati
Johannis episcopi, alias Ebzy softomi.

Atores ip

sa erigit ut queramus.
Frequenter quidem Iesus
uenit in hierosolimam,
sicut Johannes testatur,
nunquam tamen si-
bi adhibuit ministeria
tutorum, nec ramo-
rum uirentia circa se or-
namenta constituit, nec

ad terribilem laudem sue diuinitatis animos populi
excitauit, nisi modo quando ut pateretur, ascen-
dit. Ideo ergo cum tanta gloria ingressus esset, ut
plures illo tempore aduersum se excitaret inuidiam,
quia iam tempus passionis eius instabat, z non mors ei
uigebat, sed ipse magis aduersum se compellebat
morem. Quoties enim de manu sacerdotum elatus
fuit euasit, cum esset inuisibilis factus: Quando
Iudei Chystrum uoluerunt occidere, tangere eum non
potuerunt. Quando autem Chystrus secutus est mor-
tem, parare ei Iudei non potuerunt. Ergo si Chy-
strus eos prouocauit, an forte de morte sua fecit eos
innocuos? Absit. Non excitauit eos ut facerent quod
ante noluerant, sed ut possent facere quod prius uo-
lebant. Facultas eis data est, non mutata uoluntas.
Cum Iesus misit duos discipulos dicere: Ite
in castellum quod contra uos est, z statim inuenietis
eis asinam alligatam z pullum cum ea, soluite z ad-
ducite mihi. Asina z pullus eius. Iudei sunt z gen-
tes. Iudea enim secundum deum mater est gentium.
Sic enim dicit ad illam deus per Isaiam propheta-
tam: Et constituum principes tuos sicut antea, z co-
siliarios tuos sicut ab initio, z tunc uocaberis ciui-
tas iustitie z mater ciuitatum, id est, ecclesiarum fr-
ditis Sion. Propter quasdam tales similitudines
animalibus his assimilati sunt homines, deum uel
dei filium non cognoscentes. Est enim animal hoc
irrationalis z stultum, infirmum z ignobile, z oneriferum
magis. Sic z homines fuerunt ante Chystrum,
idololatrias z passionibus diuersis imundi z irratio-

nabiles uerbi ratione carentes, z quantum ad deum
stulti. Quid autem stultius quam factorem contemne-
re, qui factura, z opus manu suaz adorare quasi facto-
res? Erant infirmi secundum animam, z ignobiles non
valentes resistere passionibus suis, z obliuisci genera-
tionem suam celestem, quibus resistere ferui passionum su-
arum z demoni, quibus resistere non ualebant. Et
quicquid de demonum phillosophorum uiculis fer-
rocia uel dogmatis alicuius sarcina eis uoluerit im-
ponere, sufferebant, z omnia non bona patientia sup-
portabant, nec resistebant. Propter que oia z ap̄ls
ad Corinthios dicit: Videte uocationem uestra fra-
tres, qui non multi sapientes secundum carnem, non mul-
ti fortes, non multi nobiles, sed qui stulti sunt mundi
elegit deus, ut confundat sapientes, z infirma mun-
di elegit deus, ut confundat fortia, z ignobilia z co-
tempnabilia mundi elegit deus, z que non sunt, ut ea
que sunt destrueret. At ubi Chystrus super eos ascen-
dit z inducit in templum, loti per baptismum, facti
sunt de immundis animalibus homines sancti. Perce-
pta enim uerborum z sapientia dei, facti sunt ho-
mines rationabiles z prudentes, z inuenta est irra-
tionabilitas eorum esse simplicitas, z stultitia eorum ma-
suerudo. Nam simplicitas sine ratione uerbi, hois
irrationabilis est, z mansuetudo si non sit propter
deum, stultitia est. Adhuc autem accepta gratia z reco-
gnita generatio sua celestis, facti sunt de infirma
firmitas, innocetia inuenta est in eis: ignobilitas autem
humilitas. Nam innocetia sine deo infirmitas est
matur, z humilitas non propter deum ignobilitas tu-
dicatur. Item sciencies a se onera demonum, z sus-
cipientes super se iugum Chystris suaz, z onus eius
leue, z ipsum festo rem in cordibus suis suscipientes,
facti sunt patientes. Nam patientia irrationabilis
onerifera, est sima ligura. I. diabolici erroris vinculo
impedita, ut non haberet libertatem ire quod uel-
let. Nam ois homines ante quod peccemus, libet qui
dem habemus arbitrium, si uolumus sequi uolunta-
tem diaboli, an non. Quod si semel peccaueris obli-
gauerimus nos operibus eius, iam nra uirtute eua-
dere non possumus, sed sicut nauis fracto gubernacu-
lo illuducit, ubi tepestas uoluerit, sic z ho diuini
ne gre aurilio perditio per p̄ctm, non ad uult agit,
sed qd diabolus uult. Et nisi deus ualida manu mis-
ericordie sue soluerit illum, uisq; ad mortem in pec-
carorum suorum uinculis permanebit. Ergo nostra
quidem uoluntate z negligentia alligamur, sed per
dei misericordiam abfoluimur. Sicut enim uidemus
in istis mundalibus regnis quomodo in primis qui
dem nemo potest facere seipsum regem, sed populus
creat sibi regem quem eligit: sed cum ille rex fuerit
factus, z confirmatus in regno, id habet potestatem
in hominibus, z non potest populum inquam eius de
ceruice sua repellere. Nam primum quidem in pote-
state populi est facere sibi regem quem uult, factus
autem de regno iam repellere non est in potestate eius.
Et sicut populi uoluntate peccat, liberum habet
arbitrium, ut uel libi sub regno esse diaboli, an non.
Cum autem de peccato tradiderit sub regno ipsius
iam non potest de potestate eius erire, sed sic prima
uoluntas eius in necessitate conuertitur. Et hoc est
quod homines seculares z peccatores dicere solent.
Nunquid nolumus esse facti, et quis non uult esse
factus? Sed non possumus. Verum quidem est quod
dicunt, sed non habent excusationem, qui primum po-
tuerunt non esse sub potestate diaboli si uoluerunt,
post vero posterit: nonnum diabolus in cordibus

I. Cor. I

ro aut legimus, qz apparentes hostibus angeli desig-
 gnaf ex noie qd ex qñe fup fit ideo vtiqz fit, vt etia
 noie ipso qd ministratur veniat insinuet, Sabi
 el nansqz fornicato de d, Est merito tali noie pful-
 get q nalcituro in carne dno testimoniu perhibet.
 De q appheta in Psal. Dñs inqz fortz potes, dñs
 potes in plio. Dñs nimis plio q potestates aereas
 debellare, z ab earz tyrānide mundi veniebat eri-
 pe. Ad hūginē despōsā vīro, cui nomē erat Zo-
 seph de domo David, z nomē virginis Maria. Et
 d: de domo David, nō tm ad Zoseph, s; etiā pñerit
 ad Maria. Regis nāqz erat pceptū vt de sua qd
 qz tribu, ac familia duceret vxorē, aplo dqs attestā
 te, qui ad Timotheū scribēs ait, Ademor esto dñs
 Jesum Ch̄istum resurrexisse a mortuis ex semine
 David scdm euangelū meū. Ideo em veracit ex
 semine David ortus ē Ch̄istus, qz incorrupta eius
 genitrix verā de stirpe David originem duxit. Cur
 aut ipse nō de simplici virgine, s; de despōsata vi-
 ro p̄cipi z nasci voluerit, plurime a patribz ratio-
 nabiles cause pferunt, e qbus p maxima est, ne ve-
 luti stupra rea dānaret si vīz nō habēs filiu procre-
 aret. Deinde vt in his etiā q domestica cura natu-
 rali er exigebat puerpera solatio sustentaret vir-
 ti. Apotebat aut beata Maria h̄e virū, q z testis
 integritatis ei? certissimus, z nati ex ea dñi, ac salu-
 tatoris nostri esset nutritus fidelissimus, qz z p
 eo parulo secūdu legē hostias ad tēplū deferret,
 z cū instante persecutione articulo in Egyptū cū
 matre ferret, ac referret, aliāqz illi perplura que af-
 sumpte humanitatis fragilitas posebat, necessa-
 ria ministraret. Nec nullū obuiū si quis illū ad tē-
 pus eius filiu creditū, qd p̄dicantibus apostolis
 post ascensionē eius cunctis palā credētibz quod
 de virgine natus esset patuerit. Nec p̄tereundū
 est quod beata de genitricis meritis precipuo etiā
 noie testimoniu reddit, interpretatur em stella ma-
 ris. Et ipsa quasi sidus eximū inter fluctus seculi
 labentis gratia privilegij specialis refulsi. Et
 ingressus angelus ad eā dicit, Ave gra plena dñis
 tecū, benedicta tu in mulieribz. Que salutato qz
 tū hūane consuetudini inaudita, tm est beate Ma-
 rie dignitati congrua. Vere etenim gratia erat ple-
 na, cui diuino munere collatū est, vt prima inter fe-
 minas gloriosissimū deo virginittatis munus offer-
 ret. Unde iure angelico aspectu simul z affatu me-
 ritū perfrui, q angelicā fudebat vitā imitari. Ae-
 re z ipsa gra erat plena, cui ipm p quē gra z veri-
 tas facta est, Jesum Ch̄istū qñare donatū est. Et
 ideo vere dñs cuqz illa erat, quō z prius nouo casti-
 tatis amore a terrenis ad celestia desiderāda sustu-
 lit, z post modū mediāte hūana natura omī plentū
 dine diuinitatis consecrauit. Vere qz bñdica int
 mulieres, q sine crepto muliebri additione cū de-
 coze virginitatz gaudia est bonore parentz, quodqz
 hūginē matrē decebat, deū filiu p̄creauit. Ne post
 qz mox hūane fragilitatis, z visione angelica z in-
 solita ē salutariorē turbata, mox idē angel? eā repe-
 tito sermone ne timeat hostaz, qdqs marie timorē
 pellere s̄muit, qñ bñ cognita ac domesticā p̄prio
 eam noie vocat, z qre gra plena diceret, diligenter
 edocet. Et h̄e times (inqz) Maria, inuenisti em
 gr am apud deū. Ecce accipies in vtero z paries fi-
 liū z vocabis nomē ei? Jesus, h̄ erit magn? z filius
 altissimi vocabitur. Et otandū colerter odo verbo
 rū, z tanto arcitius est eozū inferendus, quanto ma-

nifeste patet, qz in his tota redēptionis nostre sum-
 ma p̄sistit. Nā manifestissimē dñs Jesum, id est, sal-
 uatōrē nrm, z vīz dei p̄ vīz hoīs marie filiu
 p̄dicant, Ecce (inqz) accipies in vtero, z paries fi-
 liū. Agnosce vīz hūc hoīs verā de carne virgī-
 assumisse substantiā carnis. Et h̄c erit magnus z fi-
 lius altissimi vocabit. Lōtēre eundē etiā dē vīz
 deo vero, z eterno p̄ri filiu s̄ esse coternū. Et
 aut futuro tpe dī, hic erit magnus, z filiu altissimi
 vocabitur, nemo ita intelligendū putet, quod dñs
 Ch̄istus an partū virginis nō fuerit, s; ita h̄ pot?
 dictū intelligamus, qz potentia diuine maiestatis
 quā dei filius eternalit habuit, hāc idē hō natus ex
 tpe accepit, vt vna in duabus naturis p̄sona eēt
 mediator, ac redēptōis nostri. Et dabit illi dñs
 deus sedē David patris eius. Sedē David regnū
 dī Israelitice plebis, quod suo tpe David tubente
 parit z iuuante dño fideli deuotione gubernauit.
 Dedit ergo dñs redēptōi nostro sedē David p̄ris
 eius, qñ hūc de genere David incarnari dispōsi-
 it, vt populū quē David tp̄alit rexit impio, ipse gra-
 tia spirituali ad eternū p̄rouerter regnū. De quo
 ap̄s ait, Qui eruit nos de potestate tenebrarū, et
 transfudit in regnū filii dilectionis sue. H̄inc est qz
 idē p̄plus diuino admōnitus insticu, cū passurus
 ille Hierosolymā properaret, in ei? laudē gaudēs
 decantabat. Bñdicit? qz venit in noie dñi rex Isra-
 el. Et iuxta aliū euangelistā. Benediciti qd venit
 regnū patris nostri David. Aderat em tps qd redē-
 ptio per eius sanguinē mundo rex agnosceret, non
 solū domus David, sed z totius ecclesie, immo omī
 p̄ditōr z rector seculor. An recte angel? postqz dī-
 xit, Et dabit illi dñs sedē David patris eius, conti-
 nuo libūit rē. Et tē regnū in domo Jacob in eter-
 nū. Domū nāqz Jacob ecclesia dī vniuersale, qz si
 dē z confessionē Ch̄isti ad patriarchaz p̄tinet iorē,
 siue in his q de patriarchaz stirpe carnis origi-
 nē duxerint, seu in illis q de alijs nationibus carni-
 liter editi, spirituali lauacro sunt in Ch̄isto renati.
 In q vīz domo regnabit in eternū, z regni eius
 nō erit finis. Regnat q̄ppe in ea in p̄nti vitā, cū ele-
 ctōz corda p̄ fidē z dilectionē nō inhabitans regit
 atqz ad percipiēda sup̄ne retributiōis dona, cō-
 tinua protectione gubernat. Regnabit in futuro,
 cū eodē finito statu tēpor: lis erit, ad habitatiō-
 nē patrie celestis introducit, in qua presentī eius
 visione semper adiuncti, nihil aliud agere, qz eius
 vacare laudibus gaudēt. Quia autē Maria ad
 angelū. Quomodo fiet istud, quoniam vīz nō cogno-
 sco? Nam modo, inqz, fieri potest vt cōcipiā parā-
 qz filiu, que in castissima virginitatis vitā cōsum-
 mare dispōsit? Non aut quasi incredula verbis an-
 geli, quō h̄ impleri valeant, inquiri, sciebat certe
 qz oporteret impleri, quod z tūc ab angelo audiebat
 z prius a propheta dictū legerat, fed quo id ordīne
 cōplendū sit interrogat, qz vīz p̄p̄hera q hoc futū-
 rū p̄dixit quō fieri posset nō dixit, fed angelo dī-
 cendū reseruaui. Et Bñdēs q angeli? dixit ei, Spi-
 ritus sanctus superueniet in te, z vīz altissimi ob-
 umbabit tibi, Ideoqz z quod nalcet ex te sanctū,
 vocabitur filius dei. Superueniens in virgine spi-
 ritus sanctus duobus modis in ea diuine sue poten-
 tie efficacitā ondit, qz z mentē illius adeo quantum
 humana fragilitas patit, ab omī vitioz sordē casti-
 ficauit, vt celestī digna eēt parit, z in vtero illius
 sc̄tm ac venerabile redēptōz nri cor? sola sui ope

Col. 1.
 Joh. 12
 Mar. 11

Luc. 24

Mat. 4

ratiō creauit, id est, nullo interueniente virili atta-
 ctu, carne de carne virginis, sacrosanctā de intem-
 rata fornicauit. Quē em p̄us aperte sp̄m̄ sc̄m̄ dixit,
 hūc ipm de nouo virtutem altissimi nominauit, iux-
 ta hoc qd cū dñs eisdem sp̄s aduentum dīcti
 pulis promitteret ait, Et ego mitto p̄omissum pa-
 tris mei in vos, et vos autem sedere in ciuitate quo-
 adūs induamini virtute ex alto. Quibz dicit aut
 beate dei genitricis virtus altissimi, quia spiritus san-
 ctus co illius cum temperat, ab omni estu concupi-
 scentie carnalis temperat, emundauit a desiderii
 ist temporalibus, ac domo celestibus mētem simul
 illius consecrauit z corpus. Ideoqz z quod nalcet
 ex te sanctam, vocabatur filius dei, quia de sanctifi-
 catione sp̄s accipies, sanctum erit quod gignit.
 Congruit conceptioni naturas, vt que contra hu-
 mane conditōnis morem virgo concipis, supra hu-
 mane consuetudinis modum dei filium generes.
 Omnes quippe homines in iniquitate cōcipimur,
 in delictis nascimur, h̄q̄oz autē donante deo ad
 vitam p̄roxiātinā sumus emertam, ex aqua z sp̄ri-
 tu renascimur. Solus vō redēptōr noster pro nobis
 incarnari dignatus, mox sanctus natus est, quia si-
 ne iniquitate conceptus est. Possumus sane in eo qd
 dī, Et virtus altissimi obumbabit tibi, alius qd dā
 de sacramento dīctice incarnationis intelligere. Ob-
 umbari em nobis dicimus, cum feruente merita
 non sole, vel arborē dīcti, vel aliud quodlibet obū-
 braculi genus inter nos z solē opponimus, quo ar-
 dore eius vel lucē nobis tolerabiliorem reddamus.
 Redemptor igitur noster nō immerito solis luce, vt
 ardore designat, qui nos veritatis scientia illustrat
 z amore inflamat. Unde ipse per prophetam dicit,
 Quis timentibus domino meum oritur sol iustitie,
 cuius scilicet solis radios beata virgo suscepit qñ
 dñm concepit. Sed idē sol id est, diuinitas redem-
 ptōis nri tegmine se hūane nature qñ obumbra-
 culo qdam obtexit, q mediante virginitis eius vīscera
 ferre sufficeret. Sicqz virtus altissimi obūbrauit
 et, dñi diuina Ch̄isti potētia, z eā p̄sentialit imple-
 rit, vt z capi ab illa posset, substantiā se nostre fragi-
 litatis obnubilauit. Et ecce Elisabeth cognara
 tua z ipsa concepit filium in senectute sua. Nō qua
 si incredulā et repulsi hostiaz ad fidem, sed vt bene-
 fā credenti q audierat, ampliora su p̄ne dispensatio-
 nis miraculo replicat, vt qd dñm virgo erat partu-
 ra, sc̄m̄ orem quoqz dñi de ann, ac diu sterili pare-
 te cognosceret esse nalcitū. Nec mirandum iuxta
 h̄l̄stoziam qd Elisabeth cognara dī Abarie, cū si-
 perius hec de domo David, illa de filiabus Aaron
 orta esse narraf. Legimus nāqz qd ipse Aaron de
 tribu Iuda de q David ortus est vxorē accepit, scz
 Elisabeth filiam Aminadab forozē Naalon, q fuit
 dux tribus Iude in deserto cū egredere de Egypto.
 Xurlosqz in regnātibz David posteris, legim-
 us qz Joia da potiter maximus vxorē habuit de
 tribu regali, h̄ est, Zolabēth filia regis Ioram. Ipe
 est Joia da cuius filiu zacharia vīz propheta atqz
 sanctissimū lapidauerunt inter templū z altare, si-
 cut etiā ipse dñs beatorz marty z mentionē faciens
 in euangelio refert. Unde tribus vīz qz, h̄ est regia
 z sacerdotalis, cognatione semp ad inuicē probaf
 esse conuincta. Potuit autē h̄m̄i p̄iunctio etiā recē-
 rior tpe fieri, datia nuptij feminis de tribu in tri-
 bū, vt manifeste beata dei genitricē, q de tribu re-
 gia defecit cū tribu sacerdotali cognationē gñis
 habuisset, h̄at, qd mysteris celestibus aptissime
 p̄gnat. Apotebat nāqz vt apparēs in mīdo medi-
 ator dei z hoīm de vīz qz tribu carnī, originē habe-

ret, qz nimis ipse in humanitate assumpta vīz qz
 habietus erat p̄sonā, sacerdotis scz z regis. Si q
 dē de regia eius patē, q elect? suis regnū penne tri-
 buit, z p̄is facit euageli lectio testat, q regnabit
 in domo Jacob in eternū, z regni ei? nō erit finis.
 Porro de pontificali eius dignitate in qua pro no-
 stra redemptioe hostiā sue carnis offerre dignat?
 ē, testat p̄p̄hera q ait, Tu es sacerdos in eternū, scz
 cū dñe ordīne Melchisedech Accepta autē tāta gra
 videamus b̄ā Maria in q̄ta humilitatz arce perli-
 stat. Et ecce, inquit, ancilla dñi, fiat mihi zc. Ma-
 gnā q̄ppe humilitatis p̄stantiā tenet, q se ancillam
 sui p̄ditōris dū mī eligit appellat. Beata in multes-
 ribus angelico ozaculo p̄dicat, incognita adhuc
 ceteris mortalibus arcana nostre redēptionis edo-
 ces, nec se fī de singularitate meriti excellentē, sin-
 gularit extollit, s; potius sue orditiōis ac diuine dī-
 gnationis in oībus memoz famularē se Ch̄isti incō-
 tortio humiliter adūgit, famularā Ch̄isti deuota
 quod lubet impendit. Et ecce ancilla dñi, fiat in-
 qd mihi scdm verbi tui. Fiat vt sp̄s sanctus adue-
 niens me celestibus dignā mysteris reddat, fiat vt
 in meo vtero filius dei humane substantiā h̄ abrum
 induat atqz ad redēptionē mīdī tāqz sp̄onius loū p
 cedat de thalamo. Quia vocē mentēqz nos o fress
 charissimū p̄ modulo nō sequētes, famulos nos esse
 Ch̄sti in ciuit? actiōibus nris motibus recolamus
 eius sp̄ oblectōis oīa corpis nostri membra mācipē-
 mus, ad eius impleddā volūtātē totūqz mētē, nostre dī-
 rigamus in tutum, sicqz p̄ceptis eius muneribus,
 gratias recte viuēdo reddamus, vt ad maiora p̄ci-
 pienda digni existere mereamur. P̄ecemur sc̄dm
 cū b̄ā dei genitricē, vt fiat nobis sc̄s z b̄bū ei?, scz
 illd̄ b̄bū, qz rōnem eius incarnationis ipse dispōsit dī-
 ces. Sic em dilexit deus mundū vt vigenitū filiu
 suū daret, vt oīs q credit in ipm nō perat, sed bea-
 at vitā eternā. Nec obnūtdū qn nos de p̄mūdis
 ad eā clamantes h̄c nos exaudire dignabit p̄pter qd
 necdū se cognoscentis ad eā p̄fundā hanc auallē
 lachrymarz descendere dignatus est. Iesus Ch̄is-
 tus dñs noster, q vīuit z regnat in vītate p̄ssan-
 cti deus, per omnia secula seculor. Amen.

De redemptoria. Sermo
 beati Leonis pape.

Am de aduenture
 gnū dei, et de fine temporum mundi
 dīctipulos suos saluatos instrueret, to-
 tamqz ecclesiam suam in apostolis erudiret. Zane-
 te, inquit, ne forte grauentur corda vestra in crapu-
 la z ebrietate, z secularibus cogitatiōibus. Quod
 vīz p̄ceptum dilectissimi ad nos specialiter pro-
 prietis cognosctimus, quibus de nuntiatibus dies, etiā
 si est occultus, non dubitatur esse vicinus. Ad cui?
 aduentum omnem hominem conuenit p̄parari, ne
 quēsc̄m̄a ventri deditum, aut curis secularibus in-
 ueniat implicatum. Quotidianū enim dilectissimi
 experimento probatur, sc̄m̄a tate carnis aciem men-
 tis obtundit, z ciboz nimietate vigorē cordis he-
 betat, ita vt delectatio edendī corporis contraria sit
 saluti, nisi ratio temperantē obstat illecebre, z q
 futurē est oneri subtrahat voluntari. Quāuis enim
 nisi sine anima caro desideret, z inde accipiat vi-
 sus vnde sumit z motus, eiusdē tamē anime est que
 dā subdite sibi negare substantiē, z interiori iudicio
 ab inuenientibus exteriora frenare, vt a corporeis
 cupiditatibus sepius libera, in aula mentis possit dī-

neri humano in eternum consulere non desinit, enu-
merat. Huius autem anima domini magnificat, q̄
omnis interioris hominis sui affectus, diuinis lau-
dibus ac seruitijs mancipat: qui obseruantiā pece-
proam dei semper eius potentiam maiestatis fe-
cogitare demonstrat. Huius spiritus in deo salutari
suo exultat, quem nihil in terrenis libet, nulla cadu-
carum rerū affluentia emoluit: nulla aduersitas fran-
git, sed sola illius a quo salus speratur eterna, sui cō-
ditiois memoria delectat. Huius cum omnibus per-
fectis verba conueniunt, maxime tamen ea beatam
dei genitricem proferre debebat, que meriti p̄uul-
legio singularis, spiritali ipsius dilectione flagra-
bat, cuius copiosi conceptione gaudebat. Huius
iure in Iesu, id est in saluatore suo speciali p̄cere-
ris sanctis gaudio potuit exultare: quia quem per-
petuum salutis gaudium potuit nouerat, et hunc ipsum tē-
porali ortu de carne sua nasciturum esse sciebat, q̄
tenus in vna eademq̄ persona veraciter et suus fili-
us esset et dñs. Huius sequentibus quoq̄ v̄bis q̄ vi-
lia de se ipsa sentire edoceat, et q̄ omne quicquid boni
meriti habuit, hoc supra gratia largiente per-
cepit, dicens: Quia respice humilitatem an-
cille sue: ecce enim ex hoc beatam me dicet oēs ge-
nerationes. Humilem quippe Ch̄isti ancilla suo
iudicio se fuisse demonstrat: sed respectu gratie ce-
lestis repente sublimarā pronuntiat, atq̄ intantum
glorificatā, v̄ sua beatitudinis p̄ceptua, merito cicta
rū genitricis voce miret. Addidit etiam adhuc diuine
pietatis munera, q̄ mirabiliter accepit digna q̄
actione collaudat: Quia fecit mihi magna q̄ pos-
tēs est, et sanctū nomen eius. H̄i v̄bi ergo suis meri-
tis tribuit, que totā suā magnitudinē ad illius do-
nū refert, qui essentialit̄ potens et magnus existēs,
fideles suos de parue atq̄ infirmis fortes facere
cōsuevit et magnos. H̄i autē addidit, et sanctum no-
mē eius, vt admoneret audientes, immo omnes ad
quos eius verba penetrant, instrueret ad fidē et in-
uocationē eiusdē nominis aduolare, quatenus et ipsi
sanctitatis eterne et salutis vere possent esse partici-
pes, iuxta illud propheta: Et erit, osiū quicūq̄
inuocauerit nomen dñi saluus erit. Ipsum est enī no-
mē de quo supra ait: Et exultauit spiritus me⁹ in
deo salutari meo. Unde adhuc aperitius addidit:
Et misericordia eius a progenie in progenies r̄
mētibus eū. Progenies autē et p̄genies, vel v̄riusq̄
q̄ populi, Iudei v̄q̄ et gentilis appellat, vel certe
oim p̄ orbē nationū quas in Ch̄isto credituras eē
p̄uidebat: q̄ sicut Petrus ait, Non est p̄sonaz ac-
ceptoz deus, sed in omni gente que timet eū et opera-
tur iustitiā, acceptus est illi. Cōmit autē h̄is beatę
Marie v̄bis ipsius dñi sermo, quo nō tñi matrem
que se coposali meruit giare, sed et omnes qui sua
p̄cepta seruauerunt, pronuntiauit esse beatos. L̄i
enim docente illo populi quodam loco et miracula
faciente, omnes sapientiam eius ac virtutes mirarē-
tur, extollēs vocem quendam mulier de turba dixit
illi: Beat⁹ v̄ter qui te portauit, et h̄bera que susti-
nit. At ille veritatis testimonium probatum lib̄er
accipiens, continuo respondit: Beati qui audiunt
verbum dei et custodiunt illud, vt ipsa quoque mu-
lier, immo v̄triusq̄ q̄ andebant se beatos confide-
rent, si diuinis vellēt obtemperare inuandatis. Ac
in aperte dicit: Quamuis singularē p̄uulgū bea-
titudinis habebat que filium dei incarnatū virgo
in vtero gestare, parere, ac nutrire digna est, p̄cepti-
uum tamen in eadem v̄tra perpetue beatitudinis
locum et ipsi sunt habituri, qui eius fidem ac dilecti-
onem casto in corde concipiunt, qui sedula in mēte

p̄ceptozum eius memoriā portant, qui hanc et
in mente proximorum solerti exhortatione nutrire
fatigunt. Et erum, quia venerabilis dei genitrix mi-
sericordiam eius omnib⁹ per orbem qui eum time-
rent affuturam esse perdocuit, restat vt etiam sup̄-
bi et cōtementes monita veritatis, quid mereantur
insinuet. Et sicut inquit potentiam in brachio suo,
dispersit superbos mente cordis sui. Brachio suo,
in ditione proprie virtutis significat. Non alieno
ad opandū indiget auxilio, cui sicut scriptū ē, sub-
est cū voluerit posse. Quod ad distinctionē nostre
bone operationis dicit, qui nō in nostre virtutibus li-
bertatis, sed in deo facimus virtutem, et sicut alias
scriptū est: Et brachii eoz nō saluauit eos, sed dex-
tera tua et brachii tuū, et illuminatio vultus tui. Di-
spersit autē sup̄bos mente cordis sui, quia intū ois
peccati sup̄bia, ob cuius meriti dñs genies huma-
nū a stabili habitacione patrie celestis etiens, in
huius pegrinationē exiliū longē lateq̄ dispulit, sed
et his qui in peccatis durare non timeant, grauiorē
future dispositionis vindictā seruauerunt. Et de po-
tente potentes de sede, Et eosdem potentes appella-
tos, que ante dixerat sup̄bos. Quia ideo nimis super-
bi vocant, quia supra mensuram se iure conditionis
extollunt. Potentes autē non quia vere potentes
sunt, sed quia confidentes in virtute sua, condito-
ris auxilium querere detrectat. Illi autem vere po-
tentes sunt, qui dicere cum Apostolo noūt: Omnia
possumus in eo qui nos confortat, domino Iesu
Ch̄risto. De qualibus scriptum est: Deus poten-
tes non abiicit, cum et ipse sit potens. Et de po-
tente fuit ergo potentes de sede, et exaltati humiles,
quia omnis qui se exaltat, humiliabitur: et quie hu-
miliat, exaltabitur. Quamuis etiam ita recte pos-
sit intelligi, quod nonnunquā illi ipsi qui merito iure
elationis a domino fuerant defecti, denuo miseran-
tialo ad humilitatis gratiā redeāt, fides merito de
uote humilitatis erigant ad gloriā. Deniq̄ Sanctus
et superbia de sede doctrine legalis deponit⁹
est, sed mor ob humilitatis subiectionem ad euan-
gelizandū Ch̄isti fidem lenatus. Et surgentes im-
pleuit bonis, et diuites dimisit fames. Quia eterna
p̄fecte nūc exultat, atq̄ ad hec appetēda insatiga-
bili opere instoz inflatā certare nō desistunt, facta
dunt v̄riq̄, cū sui redemptiois gloria quā desiderā-
bāt apparuerit. At q̄cunq̄ celestibus diuitijs terre-
nas p̄ponere gaudent, h̄i nimis tpe v̄ltime discretio-
nis inane toti⁹ beatitudinis dimittunt a dño, ideo
oq̄ cū diabolo p̄missis miserē pena plectunt. Et
etiam in hac vita er parte nō minima videmus im-
pleri, vt et humiles v̄q̄ sup̄ne bonitatis alimonie
repleant. V̄triusq̄ celestis largitate dicitur: et q̄ v̄l
terrenis diuitijs gloriātes sup̄biunt, et v̄l de opib⁹
se bonoz opere quasi hec p̄ se habeant extollunt, in-
tus a lumine veritatis inaneunt. Singulis autem
his versiculis q̄ de diuerso sup̄boz atq̄ humilium
statu beata Maria potuit adingendū est quod
p̄misit, in p̄rogenies et p̄rogenes, q̄ nimis p̄ omne
labeitis seculi tēpus creator iustus et misericors, et
superbis resistere, et humilibus dare gratiā consue-
uit. Unde et bene post ḡralem diuine pietatis ac iu-
stite cōmemoratiōnem, ad specialē noue incarnati
onis dispensatiōnem qua mundum redimere deus di-
gnatus est, confessiois sue v̄ba conuertit dicens:
Et suscepit Israel p̄uulū suū, memorari misericor-
dię sue. Israel q̄ ppe v̄r vidēs deū inter p̄tā. Quo
nomine ois redemptoz hominū ceteris designat, pro-
pter quos vt deū videre valeat, ipse deus homo v̄
libilis in hoies apparuit. Quia sicut p̄tā Israel qui

Psal. 43

Phil. 4
Job. 36
Luc. 18

Deus p̄
motor
humilitū.

Jobel. 2

Actu 10

Ruce. II
Ibidem.

P̄conci
um v̄teri
virginē.

si medicus egrū quē curret, quasi rex populū quē
ad hostiū incuriosē defenderet, immo hoste pro-
strato libere redderet, ac secum p̄petuo regnare do-
naret. Et dñi addidit, p̄uez suū, v̄q̄ humilē obedi-
entem significans, q̄ non nisi p̄ dñtem humilita-
tis potest quis ad sortem redemptiois attingere. An
de dño ait: Nisi conuersi fueritis, et efficiamini si-
cut paruu, non intrabitis in regnū celoz. Gene q̄
q̄ tubunt, memorari misericordie sue, q̄ q̄ homi-
nē vt nos redimere assumpit, nō humane meriti
conditiois, fed diuine donū pietatis exiit. Quid
enim post culpam purgationis, nisi iusta conditio-
ris irā meruimus? Unde restat, vt quoz saluti vitā
q̄ recuperamus eterna, nō hoc nobis, sed eius grā-
tie tribuamus, cui dicitur est: In ira misericordie me-
moris. Et sicut locus est ad patres nostros,
Abraham et semini eius in secula. H̄i autē memora-
faciens beata Maria, recte Abraham nominatim
exipit, q̄ est multo oatiōes ac sancte dominice
incarnatiōis testimonij mystice prulerunt, ipse tñ
primo manifeste suū eiusdem incarnatiōis ac no-
stredē p̄p̄tionis arcana p̄dicit, ipse specialit̄ dicitur
est: Atq̄ in te benedictio v̄niuerse cognatiōis ter-
re. Et ad dñm saluatore p̄mere nullus fidelium
dubitat, qui ad danda nobis dñi dicitōem p̄petuā,
de stirpe Abrahę ad nos venire dignatus est. Se-
m̄ autē Abrahę non illos tñ dicit electos, qui ex
Abrahę p̄genie sunt coposali editi, verum etiam
nos qui de gentibus ad Ch̄isti congregati, illis fi-
dei focietate prius copulamus, et quos p̄ sapie
carnalis origine legē selegamur. Et nos em̄ semē
ac filii sumus Abrahę, ac facti in redemptiois, q̄
de gñe Abrahę carne assumpti, renascimur. Nos
sumus filii Abrahę, cū illū videre solerti inuestiga-
tiōe q̄rimus, cuius dñs ipse Abrahę exultauit vt vi-
deret, et vidit et gauisus est. Hinc autē ap̄lus ait: Si
autē vos Ch̄ri, q̄ semē Abrahę est, scdm̄ p̄missionē
heredes. Recte autē in cōclusionē subūgit, in seculū
la, q̄ nimis p̄tā p̄missio laque hereditatis nullo
v̄q̄ sine claudet. Nam et v̄q̄ in sine seculū h̄i nō
deerit, q̄ in Ch̄risto credendo semen h̄at Abrahę,
et future beatitudinis eidem semini manebit gloria
pennis. Unde nos necesse est fratres charissimi, q̄
bus eterna merces a dño promittit, in defesso nilu-
mentis pro eius p̄ceptione lucrari. Et potest enī vt
pro obtinendo bono, q̄ sine fine cupimus habere,
sine vlla intermissione, donec accipiamus, certare
curemus. Verba ergo euangelice lectionis frequē-
t meditatione reuoluamus, exēpla beate dei genit-
ricis Abrahę semp̄ animo retineamus, vt et in con-
spectu dei humiles inueni, et primis quoq̄ hono-
re debito submissi, mereremur vna cum ipsa p̄petuo
sublimari. Studemus solite ne nos laudantium
indebitē fauoz extollat, cū illā videamus inter v̄ba
vere laudatiōis incoctam humilitatis tenuisse
constantiā. Similiter deus p̄tā iudex nosse dñi
te deimit inane: Si p̄tā afflicto forte m̄tem
cōturbat, recogitemus q̄ et humiles exaltat. H̄i q̄
de imperranda admittoz venia desperemus, q̄ mi-
sericordia eius a dño genie in p̄genies timētib⁹ eū.
Nulli inter mala q̄ fecit, grauior impetenti culpa
surripit, quia deus superbis resistit, eosq̄ a beato-
rū sorte secernens, p̄ v̄ria p̄nāz loca pro pecca-
tōū varietate dispergit. Fit autē largiente dño, vt
si beate Marie mem̄ actus dicitā recolamus, sem-
per in nobis et obseruantiā castitatis et v̄trius opera
p̄ueuerit. H̄a et optimus ac saluberrim⁹ in sancta
ecclesia mos inoleuit, vt hymnus ipsius h̄odie cum

Mat. 18

Abacu. 3

Seci. 12

Sal. 3

Sicut p̄
petuitas
commen-
datur.

Et. 11

Et. 11

psalmodia vespertine laudis ab oibus canat, q̄
nus ex hoc animos fidelū, et frequentior dominice
incarnatiōis memoria ad affectū deuotiōis accen-
dat, et recogitata sepius exēpla genitricis illius in
v̄trum soliditate cōfirmet. Et hoc oportune ad
vesperas fieri cōplacuit, vt h̄is fatigata p̄ oīem et
dissentia diuersis cogitationibus mens nostra incū-
bente tpe quietis, ad memoriā me sue cōsideratiō-
nis colligeret, itaq̄ salubrit̄ ad monita quicquid suū
p̄suam vel nociuū diurna vagatione cōtraxisset, totū
hoc nocturnis denuo p̄cibus ac lachrymis in se
pore mādaret. H̄is nos in logum buximus fermo-
nem, tam conuersi ad dominum, clementiam eius
postulemus, vt et memoriā beate Marie congru-
is veneremur officiis, et ad celebranda dominice
natiuitatis solemnia, purioribus animis venire me-
reamur, adiuuante ipso, ad faciēda opera spiritalia,
et ad percipiēda dona celestia desiderium n̄m,
qui pro nobis incarnari, atq̄ inter homines viuen-
di formam dare voluit, v̄nigenitum suum. Ch̄isti
dominum nostrum, cum quo viuūt et regnat deus in
v̄nitatē spiritalis sancti, per omnia secula seculomm.
Amen.

De eadem feri. sermo be-
ati Leonis pape.

Presidia dilectissimi

sanctificandis mentibus nostris atq̄ co-
pobus diuinitus instituta, ideo cum de
erum temporū quoq̄ curriculum sine cessatiōe
ne reparantur, vt in summatum nostrorum ipsa nos
medicina commoneat. Nam quā quippe mutabilis
et de peccati labe mortalis, licet etiam redēpta et sa-
cro baptisate iam renata, iniquit̄ est passibilis,
tñ est ad deteriora proclius. Corumpere carnā
libido desiderio, nisi sp̄iali munire auxilio, q̄ sicut illi
munq̄ deest vnde conuāt, ita semp̄ prelo est vnde
sub sistat, dicente Apostolo: Si delis dñs q̄ non pas-
siet vos t̄tari super id q̄ potest, sed faciet p̄uen-
tum vt possit sustinere. Quamuis ergo dñs prote-
gat bellatores et milites suos, ille q̄ potens est in
lilio, cohoret et dicat: Nolite timere, q̄ ego vici mū-
dum. Sciendum tñ est dilectissimi, hoc incitamentum
tofo midinem sublatam esse, non pugnam, et refuso
aculeo timoris, causam manere certaminis q̄ ab
hoste versuto terribilit̄ quidem furore persecutiō-
nis mouet, sed innocētibus spes pacis inferet. Abi-
enim in aperto sunt pugne, in manifesto sunt et coro-
ne, et hoc ipm̄ alit atq̄ accendit patientie fortitudi-
nem, q̄ sicut proxima est tribulatio, ita est et victi-
na promissio. Etstantibus vero publicis impugna-
tionibus impioz, et a cedib⁹ se ac supplicis fidelis
in diabolo cōtinentē, ne pertinacia crudelitatum
multiplicatio nostroz fieret triumphoz, fremēs ad
versarias cruciat inimicitias ad quetas conuertit
in fidas, vt quos vincere fame et gelu, ferro, flammis
non poterat, ostio tepesceret, cupiditatib⁹
irritaret, ambitione influeret, voluptate corumpere-
ret. Sed his atq̄ aliis omnibus de stradis habet
christiana acies potētes munitiones et arma victri-
cia, dum instruetur milites suos ip̄s veritatis, man-
suetudo iram, largitas auaritiam, benignitas extim-
fucto inuidiam. Communitate ergo dextera excellē-
coida multorum, redit in nouitatem vetustas, de
famulis in iustis ministris, in p̄diere iustitie: Sube-
git luxuriam continentia, humilitas arrogantiam
propulsa, et q̄ impudicitia forduerant, castitate

Abos
laudat⁹
lto comē
datur.

1. Co. 10

Job. 16

pugne
spiritalis
appara-
tus.

nituerunt. His autem conuersis dilectissimi per prouidentiam gratie dei addita sunt sancta tes- tula, que in quibusdam diebus ab vniuersa ecclesia, deuotionem obseruantiis generalis erige- rent. Quamuis enim pulchrum sit atque laudabile, vt singula que membra corporis Christi, pro- prijs ornamentis, excellentioris tñ est actionis sacratorum virtutis, cum in vnum propolitu pie- lebis corda concurrunt, vt ille cui sanctificatio no- stra supplicium est, non solum a parte sed etiam a soliditate superetur. Est nunc operi dilectissimi de- cimus mensis offertur, admonens quod amodo p- qualitate temporis sui, ne quisq; frigore infideli- tatis obtopseat, sed potius charitatis spiritu conua- lescat. Quoniam et per ipsa elementa mundi, tanq; per publicas paginas, significationem diuine vo- luntatis accipimus, nec vnum cesset superna eru- ditio, quando etiam de his que nobis famulantur imbuimur. Preter illam namq; apostolicam senten- tiam, qua homines fructu pietatis carètes, vacuis arboribus comparantur, etiam illa facis nobis ca- uenda est de sue infecunditatis exemplo, quam do- minus Iesus Christus in euangelio refert, nihil haberi- tem quod effundis iumentis, perpetua sterilitate da- mnauit, vt intelligeremus, quoniam qui esurient non refouet, illi denegat cibum, qui quod pauperi est datum, sibi dirigit impetum. Est huius maledictio- nis arboris erant, quibus a iudicatio dicitur: Misce- dite a me maledicti in ignem eternum, quem para- uit pater meus diabolo et angelis eius. Esurium em- z non dedistis mihi manducare, sitium z non dedi- stis mihi bibere. Que ideo singula recoluntur, vt animaduertamus non futurum extra misericordiam, qui vel partem hominum operum fuerit exerceat. Anima enim neminem iuuans, erit arbor nō habē- bus, cum totius pietatis inuenitur aliena. Decti- mi ergo mensis teianum, quod hyemalis est tēpo- ris, ad agriculturam nos mystica vocat, qua sege- tum z palmitum atq; arborum vites, quibus huma- na sustentatur infirmitas, spiritualibus studijs ex- colantur, vt dominicus ager suis ditetur diuitijs, z quem nunquā expedit esse sine fructu, de propitia fi- at habetate fecidior. Quod vtiq; intelligit sancti- tas vestra, ad totū ecclesie perfectos esse referen- dum, quoz in fide germen est, in spe incrementum, in charitate maturitas, q; castigatio corporis z in- stantia orationis, tunc veram obtinent puritatē, cū elemosynarū sanctificatione nitunt, dicente domi- no. Date elemosynā, z ecce omnia munda sunt vos- bis. Quarta igit z sexta sabbati teianemus, Sab- bato autem apud beatissimum Petrum aposto- lum vigilas celebremus, Per Christum dominū nostrum. Amen.

Sabbato Luce iii.

Anno quinto decimo Tiberij Celsaris p- curatore Pontio Pilato Iudeam, tetrarcha autem Galilee Herode, Philippo autem fratre eius tetrarcha Iuree z Traconitis- dis regiois, z Iuliana Abilene tetrarcha, sub principibus sacerdotum Anna z Lai- pha, factum est verbum domini super Johannem Zachariam filium in de- lecto. Et reliqua Homilia beati Gregorij Pape.

Redemptoris precure

For quo tēpore predicationis officium accepit, memorato Romane reip- dice pncipe, z Iudee regibus designatur, cū dicitur: Anno quinto decimo imperij Tiberij Celsaris, procurante Pontio Pilato Iudeam, tetrarcha autē Galilee Herode, Philippo autē fratre eius tetrarcha Iuree z Traconitisdis regiois, z Iuliana Abilene tetrarcha, sub principibus sacerdotū Anna z Laipha, factū ē verbum domini super Johā- nem zacharie filium in deserto. Quia em illum pre- dicare ventebat, qui ex Iudea quosdā, z multos ex gentibus redempturus erat, per regē gentiū z prin- cipes Iudeoz predicationis eius tpa designant. Quia autē gentilitas colligenda erat, z Iudea pro culpa perfidie dispergenda, ipsa quoq; descriptio terreni precipitatus ostēdit, quoniam z in Ro. repu- blica vnus preffatus describitur, z in Iudeo regno p quartā partē plurimi principabāt. Hec et em nō siri redēptiois dicitur: Omnis regnū in seipsum di- uisum, desolabitur. Que tēpore q; ad finē regni Iu- dea pertenerat, et tunc regibus diuisa subiacēbat. Aprē quoq; non solū quibus sit regibus, sed etiā quibus sacerdotibus actum sit demonstratur, vt qd illū Johannes baptista p̄dicaret, q; simul et z sacerdos existeret: Lucas euangelista predicationis eius tpa, per regnū z sacerdotiū designat. Et venit in omnem regionē Jordanis, predicane ba- ptismū penitentię in remissionem peccatorū. His- ctis legitur huc, q; Johannes baptisma p- nite- nteie non solū p̄dicauit, verum etiam quibusdā dedit, sed tamen baptismum suum in remissionem peccatorum dare non potuit. Remissio enim pec- catorum in solo nobis baptisinate Christi tribuit. Notandū itaq; quod dicitur: Predicane baptisimū penitentię in remissionē peccatorū, quoniam ba- ptismū quod peccata solueret, quia dare non pote- rat, p̄dicabat, vt sicut incarnatū vbum p̄ris p̄cure- bar vbo p̄dicationis, ita baptismū penitentię q; pec- cata soluit, p̄curreret suo baptisinate, quod pecca- ta solui nō possunt, vt q; sermo eius p̄currerebat p- sentia redemptiois, ipsum quoq; eius baptismū p- cēdēdo feret vmbra v̄tatis. Sequit. Sicut scri- ptū est in libro sermonū Iste p̄phete. Vox clamā- tis in deserto parate viā domini, rectas facite semi- tas eius. Idē vero Johannes baptista requisitus q̄s esset, respondit dicens, Ego vox clamantis in deserto. Qui, sicut ante nos dicitur est, ideo vox p- pheta vocatus est, q̄a verū s̄ibat. Omnis qui si- dem rectā z bona opera p̄dicat, quid aliud q; ve- nienti domino ad corda audientium viam parat: vt hec vis gratie penetret, lumē veritatis illustret, vt rectas domino semitas faciat, dum mundas in- antimo cogitationes per sermonē bone predica- tiois fornat. Omnis vallis implebit, z omnis col- lis humiliabitur. Quid hoc loco vallis nominē, nisi humiles: quid montū z collium, nisi superbi- mines designant. In aduentu ergo redēptoris val- les implete, mōtes vero z colles humiliati sunt, q; iuxta eius vocem, Omnis q; se exaltat humiliabitur, z qui se humiliat exaltabitur. Vallis etenim imple- ta creuit, mons autē z collis humiliatus decreuit, quia nimirum in fide mediatores dei z hominū ho- minis Iesu Christi, z gentilitas penitentiam gra- tie accepit, z iudea p- per errorem perfidie hoc vnde ti- mebat perdidit. Omnis enim vallis implebitur, q; corda humilium sacre doctrine eloq; virtutum gra- tia replebunt. Iuxta hoc quod scriptum est: Qui

Luce. II

Mat. 4.3

Luce. II

Mat. 10.3

Mat. 10.3

Mat. 10.3

Mat. 10.3

Mat. 10.3

Mat. 10.3

Secretū euāgelij apitur.

emittit fontes in cōuallibus. Et vnde rursum dicitur, Est cōualis abundabit frumento. A montib; nāq; aqua delabit, quia supbas mentes v̄tatis do- crimina deserit. Sed fontes in cōuallibus surgūt, q̄a videmus, iam conuallē frumento abundare conspi- cimus, quia illoz ora pabulo v̄tatis implera sunt, qui mites z simplices huius mōdo despicabiles esse videbant. Ipsum quoq; Johānem viderat illum, quia mura sanctitate p̄dium populus viderat illum, hunc esse singulari celum ac solidum montem cre- debat, de quo scriptum est: In nouissimis diebus erit mons domus domini p̄paratus in vertice mon- tium. Nam hunc esse Christum putabat, sicut per euangelium dicit, Estimate autem populo, z cogitationibus omnibus in cordib; suis de Johāne, ne forte ipse esset Christus, quem z requirebant di- cētes, Numquid Christus es tu: Sed nisi idē Jo- hannes apud se vallis esset, repletus gratie spū nō fuisset. Qui vt hoc quod erat ostenderet dixit. E- est nō fortio: me post me, cuius non sum dignus solve- re corrigiam calceamentū eius. Et rursum ait, Qui habet sponsam sponsus est. Amicus autem sponsi qui stat z audit eum, gaudio gaudet p̄opt vocem sponsi. Hoc autem gaudium meum impletum est. Illum oportet crescere, me autē minui. Ecce cum po- mita operatione virtutum talis esset vt Chri- stus crederet, non solum Iulianū non se esse respō- dit, sed etiam corrigiam calceamentū eius soluere, id est, incarnationis eius mysterium perstruati non se dignum esse p̄hibuit. Huius esse sponsam ecclesi- am credebant, qui hunc quia Iulianū esset puta- bant. Sed ait, qui habet sponsam sponsus est. Ac si diceret: Ego sponsus non sum, sed in voce sp̄si gau- dere se perhibebat, q; non ideo lerabat in corde, quoniam a populo humiliat audiebat loquens, sed q; ipse vocem veritatis audiebat intrus, vt loqueret so- ras. Quod bene gaudium impletum dicit, q; quis- quis de sua voce gaudet, plenum gaudium non ha- bet. A quo z subdit, Illum oportet crescere, me au- tem minui. Quia in re querendum est in quo creuit Christus, in quo minuitur est Johannes, nisi q; po- pulus Johannis abstinētiā vidēre, remotum hūc ad hominibus esse p̄ficiētes, cum Christum esse putabat, Christum vero cum publicanis comeden- tē, int peccatores ambulante intuens, eū non Chri- stum, sed prophetā esse credebant. Sed p accessum tēporis Christus qui propheta esse putabat, Chri- stus est agnitus, z Johannes qui Christus esse pu- tabat, p̄pheta esse innotuit, impletum est quod de- Christum suū p̄curio p̄dicit: Illum oportet cre- scere, me autē minui. In estimatione quippe popu- li z Christus creuit z agnitus est quod erat, z Jo- hannes decreuit, q; cessant dicit qd nō erat. Igit q- niam z cordis Johānes ideo in sanctitate persistit, q; in cordis humilitate perdurauit, z multi idcirco crediderunt, quia apud semetip̄os elata cogitatio- ne numerant. Dicit recte, Omnis vallis implebitur, z omnis mons z collis humiliabit, quia humi- les donum accipiunt, quod a eoz corda sup̄bientium repellunt. Sequit, Est erant p̄ua z indirecta z alpa in vias planas, p̄ua directā fuit, cum malo- rū corda per inuilitatē detozā, ad iustitie regulā di- rigunt. Est p̄ua in vias planas immutant, cū mi- tēs, atq; tracunde mētēs, p̄ inuilitate sup̄ne gra- tie ad lentitudinem manufactū dicitur redeunt. Qui em vbum veritatis ab iracunda mēte non recipit, quasi asperitate iūris gressum p̄gentie repellit.

Sed cum mensis tracunda p acceptam manufactū dicitur gram, correptionis verbi exhortationis verbū recipit, ibi planam viā p̄dicatois inuenit, vbi p̄uas per asperitatem itineris pergere, id est, predica- tiois gressum ponere non valebat. Sequit, Est v̄t- debet omnis caro salutare dei. Omnis caro accipit, omnis homo: videlicet salutare dei. Christū in hac vita omnis homo videre nō potuit. Vbi ergo in hac sententia propheta prophete oculū nisi ad extre- mū iudicij dēdēt, vbi cū apertis celis, ministran- ribus angelis, confitentib; apostolis in sede ma- iestatis sue Christus apparuerit, omnes hunc z ele- cti z reprobī parit videbunt. Et z iusti de munere retributionis sine fine gaudeant, z iniusti in vltio- ne supplicij in perpetuum gemant. Nāq; ad hoc ista sententia intēdit, quod in extremo examine ab omni carne videbit, recte subtingit. Dicebat au- tem ad turbas que exierat v̄tatis argenti ab eo. Benigna viperarū quis ostēdit v̄tatis fucere a vē- tura tra: Ventura enim tra est animaduertio vltio- nis extreme: Quā tunc peccato: fugere non valet, q; nunc ad lamēta p̄nte non recurrit. Et notandū qd dum male foboles maloz parentum actiones imi- tant, gentina viperarum vocant, quia per hoc q; bonis inuident eosq; persequunt, q; quibdam ma- la retribuunt, q; lesione potius et q̄runt, quoniam in his omnibus p̄uoz suoz carnalū vias sequunt, q̄i venenari filij de venenatis parētib; nati sunt. Sed q; iā peccatumus, q; v̄t male consuetudinū inuolūtū sumus, dicit quid nobis facendum sit, vt fugere a ventura tra valeamus. Sequit, Sa- cite ergo dignos fructus p̄nie. In quibus verbis notandum est, quod amicus sponsi non solum fru- ctus p̄nie, sed dignos fructus p̄nie admonet esse fa- ciendos. Aliud est nāq; fructū facere, aliud dignū fructū p̄nie facere. Est em secundū dignos p̄nie fru- ctus loquimur, sciendū est, quia quisq; illicita nulla commisit, huc iure cōcedit, vt licitis v̄tatis, siq; p- tatis opera faciat, vt tamen si voluerit ea que mun- di sunt relinquat. Et si quis in fornicationis culpa, vel foras se quōd est grauius, in adulterium lapsus est, tanto a se licita debet abscidere, quanto le- me- minit z illicita perpetrasset. Neque enim par fru- ctus boni operis esse debet eius qui nullus, z eius qui amplius deliquit, aut eius qui nullus, z eius qui in quibusdam facinoribus cecidit, z eius qui in multis est lapsus. Per hoc ergo quod dicit, facite dignos fructus penitentię, vniuersi quisq; confitentia conuenit, vt tanto maiora querat bonorum ope- rum lucra per penitentiam, quanto grauiora sibi in- tulit damna per culpam. Sed Iudei de generis nobilitate gloriante, idcirco se peccatores agnos- cere nolebant, quia de Ababae stirpe descendē- rant. Quibus recte dicit, Est ne cepitis dice- re: Patrem habemus Ababam. Pico enim vos- bis, q̄a potens est deus de lapidibus istis suscitare filios Ababae. Quid enim lapides nisi corda gen- tium fuerunt ad intellectum dei omnipotentis in- sensibilia: Sicut etiam quibusdam ex Iudeis dicitur: Superam cor lapideū de carne vestra. Nec im- merito lapidum nōte gentes significat sunt que la- pides coluerūt. Unde scriptū est: Similes illis fi- ant q; faciunt ea, z omnes q; confundunt in eis. De q- bus nimis dura corda gentium in Ababae semine, id est, in Christo crediderunt eius filij facti sunt cū? femini sunt v̄nti. Vnde z eadē gentibus p̄dica- tose dicit: Si autē vos Christi, ergo semen Ababae estis, Sigit nos p̄ fide Christi Ababae semē eritis.

Quis di- gnus fru- ctus p̄nie.

Sec. II

Mat. II

Gala. 3

Mat. 10.3

forma respiciat. Ad quam vtiq; nos quotidie reparat gratia saluatoris. cum quod decidit in Adam primo. erigitur in secundo. Causa autem reparatio nis nostre. non est nisi misericordia dei: quem non diligeremus. nisi nos primo ipse diligeret: tenebras ignorantie nostre veritatis siue luce discerneret. Ad per gratiam dominus pronuntians. ait: Adducam cecos ad viam quam ignorabatur: remittas quas nesciebat faciam illos calcare. faciam illis tenebras in lucem. et paup in directa. Hec verba facia illis. et non derelinquam eos. Et iterum: Inuentus sum inquit a non interrogabant. Quod quomodo imple tum sit. Johannes apostolus docet dicens: Scimus quonia iam filius dei venit. et dedit nobis sensum vt cognoscamus deum verum. et simus in vero filio eius. Et iterum: Hos ergo diligamus deum. quoniam deus ipse dilexit nos. Diligendo itaque nos deus. ad imaginem suam reparat. et vt in nobis formam sue bonitatis inueniat. dar vnde ipsi quoq; quod operatur operatur. accendens scilicet mentis nostrum lucernas. et igne nos huc charitatis infusa mans. vt non solum ipsum. sed etiam quicquid diligit. diligamus. Nam si inter homines ea decem firma amicitia est. quam motum similitudo sociat rit. cum tamen paritas voluntatum sepe in reprobus tendat affectus. quantum nobis optandum atq; nitendum est. vt in nullo ab his que deo sunt placita discrepemus. De quo dicit propheta: Mira ira in dignatione eius. et vita in voluntate eius. Quia non alit in nobis erit dignitas diuine maiestatis. nisi imitatio fuerit voluntatis. Dicente dno. Diliges dnm deum tuu ex toto corde tuo. et ex tota mente tua. et diliges proximu tuu sicut teipsum. Suscipiat fides ille aia autoris sui atq; rectus. immarecensibile charitatem. rotasq; se ipse subiciat voluntati. in cui opibus atq; iudicis nihil vacat a vitare iustitie. nihil miseratione clementie. qm et si magnis quilibet laboribus et multis fatigetur in comodis. bona est illi causa roleradi. qe se aduersus. vel colligit intelligit. vt proba t. Charitatio vero istius pietas pfecta esse non poterit. nisi diligatur et proximus. quo non se non hntan tum intelligendi sunt. qui nobis amicitia aut ppinquitate iungunt. sed ocs prostris hoies cum quib; nobis natura communis est. siue illi hostes sint. siue focti. siue liberi. siue serui: vnus eni nos conditor finxit. vnus creator animauit. eodẽ cuncti celo et aere. iisdẽ vtuntur diebus et noctibus. cum alti boni. alii sint mali. alii iusti. alii iniusti. deus tñ omnibus largif. oibus est benignus. sicut Licaonius a Paulo et Barnaba apostolis dicit de prouidentia dei. qui in preteritis generationibus dimisit ocs gentes ingre di vias suas. Quide non sine testimonio semetipm reliquit bñfaciens eis. de celo dñs pluuia et tempora fructifera. implens cibo et lactis corda vestra. de dit aut nobis maiores diligedi primi causas Licitane gratie latitudi. que se p omnes partes totius orbis extendens. nemine homine desperat. dum docet nemine negligendũ. et merito etia inimicos diligit. et pro pccatoribus sibi precipit supplicari. qui ex omnibus quotidie gentibus sacris oliue siue ramis miserens germem oleastri. de inimicis recõciliat. eos. de alienis adproprios. de impiis facit iustos. vt omne genu flectatur. celestiu. terrestriu et infernoz. et omnis lingua confiteatur. qm dñs Iesus in gña dei patris est. Cum ergo de bonos nos velit esse. qd bonus est. nihil nobis debet de eis iudicis displicere. Na non per officia illi gratias agere. quid est aliud qe ex quadam eũ partem respicere? Audet enim

pleriq; humana insipientia aduersus creatore suu. non solum de inopia. sed etiam de copia muturata. vt cu aliqd non suppetit. multa. et cu quæda eruberebent. sit ingrata. Multe melius dñs hoieoz suozum plenitudinẽ satisfidit. et ad copiam vincuntium affluentis ingemuit. nec de magnitudine fructuum gratulaf. sed de vilitate conuulsus est. Si aut par tior fuit in susceptis terra femellibus et castigatorum uentu vites oleoz fluerunt. acculatur annus. arguunt elementa. et nec aeri parit nec celo. cu fideles et pios discipulos veritatis nihil magis commedat et nuntiat. qd perseuerans in deum et in indefecta laudatio. dicente apostolo. Sæpe gaudere. sine intermissione orate. in omnibus gratias agite. Hec est enim voluntas dei in Christo Iesu in omnib; vobis. Ihuus autem deuotionis quemadmodum poterimus esse participes. nisi varietas rerum constantia metis exerceat. vt amor directus in deum. nec interfectu da superbiat. nec inter aduersa deficiat. Ad pla cet deo: placeat et nobis. De offi mētura nūmepiūm gaudcam? Quia bñ vnus est magnus. bñ vnus et mos dicto. Et nobis copia qd paritate consistit. Hec in spiritualibus lucris angustia grauiatur fructu um. si fecunditas non arefat continuo. Etia de cordis agro quod terra nõ dedit. Semper illi quod largiatur occurrit. cui bene velle nõ dedit. Ad oia igit dilectissimi opera pietatis omnibus nota qitas profit annozum. nec benevolentiam christiana difficultatis temporalis impedit. Hout domi nus vasa hospitalis vidue copia pietatis sue vacuata comple. Hout aquas in vasa conuerrere. nouit de paucissimis panibus milia esurientiu saturare populum. Et ille qui in vasa pacitur. que potuit augere dando. potest multiplicare sumendo. Etia vero sunt que maxime ad religiofas pertinet actiones. oratio scilicet et ieiunium et elemosina. quibus ad exercendum omne quidem tempus prompti. sed illud est studiosius obseruandũ. quod apostolicis acceptimus traditionibus consecratũ. sicut etiam decimus mensis hic moxem refert veteris in stituti. Et tria illa de quibus locutus sum diligetius exequamur. oratione enim propitiatio dei querit. ieiunio concupiscentia carnis extinguitur. elemosina peccata redimunt. simulq; p omnia deim p nobis imago renouatur. si et in laudem eius semper parati et ad purificationem nostram sine cessatione solliciti. et ad sustentationem proximi. in desinet sumus intenti. Hec triplex obseruatio dilectissimi. omniu virtutum comprehendit effectus. hec ad imaginẽ et similitudinem dei peruenit. et a sancto spiritu in se parabole facit. quia in orationibus permanet fides recta. in ieiuniis innocens vita. in elemosinis mēs benigna. Quarta igitur et sexta ferta ieiunium. sab bato autem ad beatissimum Petrum apostolu vn galias celebremus. qui et orationes et ieiunia. et elemosinas nostras precibus suis dignatur adiunare. Per dominum nostrum qui viuit et regnat in secula seculozum. Amen.

I. thes. 5

Ma. 4.2.

I. Joh. 5

Amicitie vere forma.

Psal. 29

Mat. 22

Act. 14

Etia in bet oim homine diligere.

Mat. 17. 22. 22. 22

Luce. I.

Joh. I.

Joh. 14

Etia in opa pietatis.

Dñica quart. Johan. i.

In illo tempore. Dixerunt Iudei ab Hierosolymis sacer dotes et leuitas ad Johannem. vt interrogarent eum: Tu quis es? Et cõfessus est. non negauit. Et reliqua. Homilia beati Gregorii pape habita in basilica sancti Petri

Ex huius nobis le

ctionis verbo fratres charissimi Johanne humilitas commendatur. Qui cum tantum virtutis esset. vt Christus credi posset. elegit solum subsistere in se. ne humana opinione rapetur inaniter super se. Nam confessus est et non negauit. Confessus est. quia non sum ego Christus. Sed qui dicit. non sum. negauit plane quod non erat. sed non negauit quod erat. vt veritate loquens. eius membra fieret. cuius sibi nomen fallaciter non vltur paret. Cum enim non vult appetere nomen Christi. factus est membrum Christi. quia infirmitatem suam studuit humiliter agnoscere. illius celsitudinem meruit veraciter obtinere. Sed cum ex lectione alia. redemptioz nostris sententia ad mentem reducit. et huius lectionis verbis. nobis questio implexa valde generatur. Alto quippe in loco inq; situs a discipulis dominus de aduentu Helie. respondit. Helias iam venit. et non cognouerunt eum. sed fecerunt in eo quecuq; voluerunt. et si vultis scire. Johannes ipse est Helias. Acquisitus autem Johannes dicit. Non sum Helias. Quid est hoc fratres charissimi. quia quod veritas affirmat. hoc propheta veritas negat? Alde namq; inter se diuersa sunt. tripe est. et non sum. Quomodo ergo propheta veritas est. si euidem veritatis sermonibus concors non est? Sed si subtiliter veritas ipsa redatur. hoc quod inter se contrarium sonat. quomodo contrarium non sit. inuenitur. Ad zachariam namq; de Johanne angelus dicit. Ipse precedet ante illu in spu et virtute Helie. Qui idcirco venturus in spu et virtute Helie dicitur. qd sicut Helias scdm dñi aduentu puenit. ita Johannes puenit primu. Sicut ille pcursoz veterus est iudicis. ita iste pcursoz factus est redemptioz. Helias in spu Helias erat. in psona Helias non erat. Quod ergo dñs fatet de spiritu. hoc Johannes denegat de persona. quia et iustum licet erat. vt et dominus discipulis spirituale de Johanne intentionem diceret. Et Johannes eisdem turbis carnalibus non de suo spiritu. sed de corpore responderet. Contrarium ergo veritati videtur esse quod Johannes sonuit. sed tamen a veritatis tramite non recessit. Qui cum se etiam prophetam negat. quia videlicet non solum poterat redemptioz predicare. sed etiam demonstrare. quoniam sit continus expulit. cum subiungit. Ego vox clamantis in deserto. Scitis fratres charissimi. qd vniuersus filius verbum patris dicitur. Johanne attestat. qui ait: In principio erat verbum. et verbum erat apud deum. et deus erat verbum. Et et ipsa vestra locutione cognoscitis. quia vnus vox sonat. vt verbum postmodum possit audiri. Johannes ergo vo cõe se afferit. quia verbum precedit. Aduentum itaq; dominicum precurrens vobis dicitur. qd p eius ministerium patris verbum ab hominibus audit. Qui etiam in deserto clamat. quia derelicta est desertus Iudee solarium suum redemptioz annuntiat. Quid autẽ clamat. in sinuati cu subiungit. Dirigit viam domini. sicut dicit Isaias ppheta. Via domini ad cor dirigitur. cu veritate sermo humiliter auditur. Via domini ad cor dirigitur. cum ad precem via pparatur. Unde scriptum est. Si quis diligit me. sermonem meum seruat. et pater meus diligit eum. et ad cum veniet. et mansionem apud eum faciet. Quisquis ergo mentem in superbia eleruat. quisquis auaricie estibus anhelat. quisquis leluxurie iniquationibus polluit. cordis ostium cõtra veritatem claudit. et ne ad se dominus veniat. claus

tra animi seris vitiozum damnat. Sed adhuc qui missi sunt percurrantur. Quid ergo baptizatus. si tu non es Christus neq; Helias. neq; propheta: Quod quia non studio cognoscende veritatis. sed malitia exerceat emulatioz dicitur. euangelista tacite innotuit. qui subiungit. dicens. Et qui missi fuerant ex pharisæis. Et sic aperte dicit. In Johanne nem deus filius acerbis requirunt. qui doctrinam necitunt querere. sed inuidere. Sed sanctus quisq; etiam cum peruerfa mente requiritur. de bonitatis sue studio non mutatur. Unde Johannes quoq; ad verba inuide predicamenta respondit vite. Nam proptinus adiangit. Ego baptizatus in aqua. medius autem vestrum stat quem vos nescitis. Johannes nõ spiritu. sed aqua baptizatus. quia peccata soluere non valet. baptizatoz corpora per aquam lauat. Lar ergo baptizatus. qui per baptismum peccata non relaxat. nisi vt precatione sue ordinem seruians. quia nascitur nascendo pueniat. baptizatum quoq; dominum baptizato pueniret. et qui predicando factus est pcursoz. Christi. baptizato etiam pcursoz etiam fieret imitatio sacramenti. Qui inter hec mysteriorum nostri redemptioz annuntians. hunc in carne dominum apparuit. et visibilis erit corpore. et invisibilis maiestate. De quo etia subiungit. Qui post me venit. ante me factus est. Sic namq; dicitur. ante me factus est. ac si dicitur. ante me posuit. Post me ergo venit. quia postmodum natus. ante me autem factus est. quia inhi pelatus. Sed hec paulo superius dicens. etiam de Iohanne eius causam appertuit. cum subiungit. Quia vnus pator erat. Et sic aperte dicit. In die etiam post me natus super. quo cum nasciturus fuit. nepotem non gulfant. Nam cum per matrem in tepore nascit. sine matre ante tempore patris generatur. Qui quantu reuerente humilitate se debet. subdendo manifestat. Quia vnus non sum dignus soluere corrigiam calcamentu. Ados apud veteres fuit. vt si quis eam que sibi cõpeteret. acciperet vroz nollet. ille et calcamentum soluere. qui ad hanc spõsus propinquitatis ius veniret. Quid igit inter hoies Christus. nisi sancte ecclesie sponsus apparuit? De q; iste Johannes dicit. Qui habet sponsum sponsus est. Sed qd Johanne hoies Christus esse purauerunt. qd idẽ Johannes negat. recte se indignu ad soluendu esse corrigia calcamentu etia in aperte dicit. Ergo redemptioz vestigia deudare nõ valeo. qd spõsi nome mihi merito nõ vsurpo. Quod tamẽ intelligit et aliter potest. Quis enim nesciat qd calcameta et mortuus aia libus fuit. incarnatus nõ dñs venies. quasi calcameta apparuit. qui in diuinitate sua morticium nostre corruptionis assumpsit. Unde etia p propheta dicit: In Idumeam extendit calcameta meum. Per Idumeam qd ppe gentilitas. per calcameta vero assumpta mortalitas designatur. In Idumeam ergo dñs calcamentum suum se extendere afferit. qd dñ per carnem gentibus innotuit. quasi calcameta ad nos diuinitas venit. Sed huius incarnationis mysteriu. huiusmodi oculi penetrare nõ sufficit. Inuestigare etiam nullatenus pot. quomodo incarnatum verbum. quomodo summus et viuificator spūs intra vrez animatur. quomodo is qui initiu non habet et exiit. et cõcipitur. Corrigia ergo calcamentu. est causa nostris sensibus obligata mysteriu. Johannes itaq; soluere corrigia calcamentu eius non valet. qd incarnationis est mysterium. nec ipse inuestigare sufficit. qui hoc per prophetie ipsi agnouit. Quid est ergo dicere.

Joh. 1. 9

Ps. 99

non sum dignus soluere corrigia calciamenti eius, nisi si aperte z humiliter sua ignorantia profiteri: Ac si aperte dicar: Quid mihi in mihi prelatum est, que post me quide natum confido, sed natiuitatis eius mysterium non apprehendo: Ecce Johannes prophetae spu impletus, mira scientia emittat, z tamen illud de se infirmum, quod ignorat. Quia in re pensandus est nobis frater carissimus, z tota intentione cogitandum, quomodo sancti viri, vt humiliter in se virtute custodiant, cui quoda mirabiliter sciunt, illi de mente oculos fundunt reuocare, qd nesciunt, vt du ex parte alia infirmitate considerant, ex ea parte que perfecti sunt, eoz se animos extollat. Scientia etenim virtus est, humilitas etia custos virtutis est. Restat ergo vt in omni qd scit, sese mens deprimat, ne qd virtus scientie congregat, ventus elatio nis tollat. Cum bona fratres agitis, semper ad memoria mala acta reuocare, vt du caute culpa cospicis, nunq de bono opere incaute animus letet. Superbia inuita in via dei eos maxime, q vobis commisit non sunt, proxtimos vestros attedite, q z qd aliqua agere praua conspiciat, q in eis lateant bona nescitis. Magni ergo esse vniuersis fudeat, sed si alitquo modo ee se nesciat, ne du sibi magnitudi ne arrogat tribuit, amittat intus quod erat. Hic etenim per prophetam dicit: Ue qui sapientes estis in oculis vestris, z coram vobis miseris prudentes. Hinc Paulus dicit, Nolite esse prudentes apud vos miseris. Hinc contra superbentem Saul dicit: Tu esne paruulus i oculis tuis, caput in tribubus Israel factus es. Ac si aperte diceretur, Cum tu te paruulum conspiceres, ego te p ceteris magnum feci: quia vero tu te magnum cospicis, a me paru estimaris. Quia contra cum Dauid regni sui potentia coram domino falsado despiceret, dixit: Quis tu, z vilio: ha plures factus sum, z ero humilis in oculis meis. Quem enim non extolleret, oia leonum frangere, vltor bachia dissipare, despectis proxtimis fratribus eligit, reprobaro rege ad regni gubernacula vngit, timendum cunctis vno lapide solia sternere, a rege proposita extinctis allophillis numeroa preputia repositare, regnum ex promissione percipere, cunctumqz Israeliticum populum sine vlla postmodum contradictione possidere: z tamen in cunctis se despicit, qui in suis oculis se esse humilem confiteatur. Si igitur etiam sancti cum fortia agunt, de semetipsis vilia sentiunt, quid in sua exultatione dicturi sunt, qui sine opere virtutis intumescent? Sed z si quelibet bona assint opera, nulla sunt, nisi ex humilitate condantur. Miranda quippe actio est elatione non eleuat, sed grauat. Qui enim sine humilitate virtutes congregat, quasi in ve tro puluerem portat, z vnde aliquid ferre cernitur, inde deterris cecatur. In cunctis ergo que factis fratres mei, radice boni operis humilitatem tenete: nec quibus iam proxtimos, sed quibus adhuc inferiores estis aspiciat, vt dum vobis meliora exempla proponitis, ad maiora semper ascendere ex humilitate valeatis.

De eadem Bnita, Sermo beati Marini episcopi.

Quanta quantal sit... mundi istius natalis celebrandus est, bene nos, quem admodum duces eius z principes, omnes etiam militantes accurati seruitio vestibus,

accincti o perosis cingulis, auro fulgente pretiosis, ambient solito nitidius in conspectu regis incedere. Redunt enim magis imperatoris esse gaudium, si viderit maiorem sue apparitionis ornatum, tan toqz illum letum futurum, quanto ipsi fuerint in festiuitate deuotiori, vt quia imperator: tanquam homo corda non conspiciat, affectum eorum circa p bet, vel habitum contuendo. Ita fit, vt splendens se accuret, quibz regis fidelis diligit. Reinde quia in natalis sui die (cum enim largum futurum, ac donaturum plurima vni misit suis, vt his qui in domo eius abieci putantur z viles, tanta prout thesauros eius replere diuitiarum varietate festinant, vt in quantum prerogare voluerit, intantum prerogatio copiosa non desit, z ante volentis donandi deficiat, q substantia largiendi. Ibc autem idco solliciti faciunt, qz maiorem sibi remunerationem, p hac solitudine sperant futuram. Si ergo fratres, seculi istius homines propter presentis oneris gloriam, terrent regis sui natalis diem tanta apparati one suscipiunt, qua nos accusatione eterne regis nostri Iesu Christi natalis suscipere debemus, qu pro deuotione nostra non nobis temporale largietur gloriam, sed eternam, nec terrent honoz ad ministrantem dabit, que successore finitur, sed celestis imperii dignitatem, que non habet successorem. Quailis autem nostra remuneratio fit futura, dicit propheta: Quae oculus non vidit, nec auris audiuit, nec in cor hominis ascendit, qd parauit dnus diligitibus se. Quibus autem indumentis nos exornari oportet? Quod autem diximus nos, hoc est alas nostras, qz rex noster Christus non tam nitorem vestium qz aliarum requirit affectum, nec in specio ornamenta corporum, sed considerat corda meritorum, nec fragilis cinguli pcingentis lumbos opere rositant miratur, sed fortis castimonie refringentis libidinem ad pudicitiam, plus miratur. Amba sunt ergo inueniri ante ipsum, probati fide, compti misericordia, moribus accurati: z q fidelium Christi sum diligit, nitidius se mandatorum eius obseruatione componat, vt vere nos in se credere videat, cum ita in eius solennitate fulgemus, z magis letus, quo nos perseperit puriores. Itqz idco ante complures dies castificemus corda nra, mundemus conscientiam, purificemus spm, ac nitidiz z sine macula immaculati dni suscipiamus aduentu, vt cuius natiuitas p immaculatam virginem consistit, eius natalis p immaculatos seruos procuret. Quisqz enim in illa die sortidus fuerit ac pollutus, natalis Christi vtiqz non curat. Inter sit licet dnice festiuitatis corpore, merte tñ logius a saluatore separaf, nec societate habere poterit imundus z sanctus, auarus z misericors, corruptus z nro, nisi q magis ingeredo se indigni offentione orabit, cu minime se cognoscit. Dñ enim vult officiosus ee, inuoliosus erit, sicut ille in euangelio, q in cetu scroz mutatus, ad nuptias venire ausus est, velle hñ nuptialis. Et cu eius latus niteret insitta, qz luceret fide, alius castitate fulgeret, ille solus scietie feditate pollutus, cunctis splendentibus defosmi corde fozdebar. Et qn ro pl' siml' dñi vbenit' b'oz cadebar scrtas, tan to mag' pctoz ill' apparebar ipobitas, q potuerat minus displicuisse fossitai, si in consorcio scroz minime scdisset. Propterea ergo subaribus manibus z pedibus, in tenebras exteros expellit: no solum qz peccato: erat, sed qz cum peccato: ee, sancta ris sibi meritum veditabar. Itqz fratres suscepru natalis dni, ab omni noce fidei delictoz purgem, Repleamus thesauros cordis vniuersoz munerz donis,

Doctrina amoribus secularibus transigitur.

Ita. 6. 4.

Wat. 22.

Cultus mysticus natalis dnici.

vt in die sancta sit vnde peregrini accipiant: reficiantur vidue, pauperes vestiantur. Nam quale erit si in vna eademqz domo inter seruos vnus dnus, alter exultet in holocentis, alter consumatur in paenis, alter estu z cibo, alius fame frigusqz sustineat. Ille eructet besterna indigestisqz crapulam, hic besterna ieiunij inedia non resoluit: Aut quis est rit nostre orationis effectus? Perimus vti beremur ab inimico, qui non sumus liberales in celesti mus imitatores dni. Si enim ille pauper co in celesti gratia voluit nobis esse confortes, cur nobis no sit in substantia terrena confortes? Nec extranei sint alimonij, qui fratres sunt sacramentis, nisi qz recti vo apud deum per ipos agimus causam nostram, vt nostris aliam? sumptibus qz illi gras agat. Quicquid paup dnus vidit, illi proficit: quo facit deo min' dicitur. Et licet scriptu sit de illo, Ne illi homini per que nomen dni blasphemat: ita z de isto scribitur: Pax huic domui, p quem nomen dni bndictur saluatoris. Quale aut est meritum largientis, vt solus quis operetur in domo z p multos ecclesia dnus deprecetur. Et quod ille fortassis petere a diuitiuitate non audeat, plurimoz interpellantiu orationibus etia quod non sperabat accipiat. Quod ad adiutorium nostrum commoiaz nos beatus apostolus ait. Et per multos gratiaz actio referatur a nobis. Et iterum: Et fiat oblatio nostra accepta, sanctificata in spiritu sancto.

Ross. 2. Wat. 10.

Ro. 15.

Sermo sancti Augustini episcopi.

Sanctam et desiderabilem, gloriosam ac singulari solennitatem, hoc est natiuitate domini saluatoris fratres dilectissimi, deuotione fidelissima susceptu r, totis viribus nos debemus cum ipsius adiutorio preparare, z omnes latebras anime nostre diligenter aspiceret, ne forte sit in nobis aliquod peccatum absconditum, quod z conscientiam nostram confundat ac modeat, z oculos diuine maiestatis offendant. Nam licet Christus dominus noster post passionem resurrexerit, z in celum ascenderit, confiderat tamen vt credimus, qz diligeret attendit, qualiter se vniuersisqz seruoium eius, sine auaritia, sine ira, sine superbia arguuluxuria, ac celebrandam eius natiuitatem fundat preparare atqz componere: z secundum quod vniuersisqz ornatum bonis moribus viderit, ita illi gratiam sine misericordia dispensabit. Si enim viderit charitatis luce vestitum: iustitie vel misericordie margaritis ornatum, casti, humilitem, misericordem, benignum z sobrium, si tale agnouerit, corpus z sanguinem suum ei non ad iudicium, sed ad remedium p sacerdotu suoz ministerium dispensabit. Si vero aliquo viderit adulter, ebriosum, cupidum z superbum, timeo ne hoc illi dicat, quod in euangelio dominus ipse dicit. Amice, quomodo hic intrasti non habens vestem nuptialem? Et quod dominus auertat fiat quod sequitur. Ligat illi manus z pedes, z proi cte eum in tenebras exteriores, vbi est fletus z stridor dentium. Ecce qualem sententiam in die iudicij excipiet qui sine remedio penitentem ad festiuitate dni vltioz sortidus inquit? accesserit. In natali em dnus fratres dilectissimi qsi in nuptijs spualibus ipse sine ecclesie Christus adiunctus est. Tunc dnus de terra orta est: tunc iustitia de celo prospexit: tunc processit ipse dnus de thalamo suo: hoc est vbum dei de vtero vir-

Excell' dñs humiliter spicit.

Wat. 22.

ginali. Processit enim cu sponsa sua ecclesia, i. humanam carnem suscepit. Ad istas ergo sa sanctas nuptias inuitati, z ad conuiuium patris z filij z spiritus sancti intraturi, videre qibus indumentis debeamus ornari. Et idco mundemus quantum possumus cum beo adiutorio corda simul z corpora nostra, vt celestis ille inuitator, nihil in nobis sortidus, nihil sedum, nihil obsecus, nihil oculis suis deprehendat indigni. Ibc ergo fratres dilectissimi, non traxitote, sed cum ingenti tremore debemus attedere. Inuitati em sumus ad nuptias, vbi nos ipsi si bene agimus spoi erimus. Cogitemus ad qles nuptias, consideremus ad quale spoi sum, vel ad qle conuiuiu inuitati sumus. Inuitati em sumus ad qle conuiuiu inuenit cibus homin, sed panis panis angoloru. Et idco videamus ne forte im? In anima vbi debem? bonoz opoz margaritis ornati, ibi appareamus vltioz patris veteribus inuolati: z qñ eos qui boni sunt in oculis dei castitas reddet cadidos, tunc eos q mali sunt reddat luxuria sortidatos. Et idco quotiescunqz aut dies natalis dni, aut relique festiuitates adueniunt, dicat frequenter ad monui ahi plures dies, non solum ab infelicis concubina qz consorcio, sed etia a proprij s vitiis absumere. Contra nulli iudicia alienos vos efficit. Peccata pterita p eleemosynas z penitentiam redimantur, contra nulli vni min' odiu in corde tenet: qz solebat vanitas p gulam ptere, incipiat iustitia p misericordiam pauperi b' erogare. Quod luxuria z gula dissipant in mundo, pietas reponat i celo. Et licet hoc expedit, vt semper elemosynas face debeamus, spicue tñ in scitis solentari vna secundu dnus abundantias erogare debemus. Pauperes aut ante omnia frquentius ad conuiuium reuocemus. Non enim est iustum, vt in sancta solennitate in populo Christiano ad vnu doctum pertineat, alij inebriantur, alij fame piculo cruciant. Et nos z omnis populus vnus dnus serui sumus: vno precio redempti sumus, pari condicione in hoc mundo intramus, simili etia exitu migraturi sumus. Et si bi agim? ad vna beatitudinem parit veniemus. Et quare pauper tecu no capiat cibum, qui tecum accepturus est regnum? Quare pauper non accipiat vel veteri tunica, qui tecum recepturus est immortalitatis stolam? Quare pauper no me reat pane tuu, qui tecum meruit accipere baptismi sacramentum? Cur indignus est accipere reliquias ciborum tuoz qz tecum ad putium inuitat? est angeloz? Audite fratres, audite, non meū, sed dni comune preceptu. Sic em ait in euangelio: Quis facis prandiu aut cenam, non inuitabis diuites qui te iterum inuient, z fiat tibi tributario, sed voca pauperes z claudos, z beatos eris: qd non habent vni res tribuunt tibi: tributur aut tibi in retributione iustorum. Sed dicit aliquis: Ergo amicos aut parentes non debeo ad conuiuium reuocare? Rogasti sunt z parentes z vicini, sed rarius rogandi sunt: z no nisi sumptuosa z delictiosa, sed paucis z sobria vel honesta illis debeuit conuiuia preparari, vt remaneat vbi possunt pauperes refici, vbi possit aliquid dignitibus erogari: vt cum dies iudicij venerit, no cum impite, qui nunc pauperes despicunt, sed cumus, dnice dite a me maledicti igne eterni, endus iustus z misericordibus audire mereamur. Venite benedicti patris mei percipite regnum: quia esuristis, z dedistis mihi manducare: sitim, z dedistis mihi bibere. Simul etia ad vos illa vox desiderabilis dirigit: Euge serue bone z fidelis, quia super pauca fuitis fidelis, supra multa re constitutus, intra in gaudiu domini tui. Sed vt hec que suggestimus sentis.

Quia miterico: die suadentur.

Lu. 14.

Mat. 24.

Ibidem.

bus vestre charitatis tenacius inhereant, breuiter que dicta sunt iteramus. Hoc est ad monium fratres, ut quia natalis domini imminet, tanquam ad nuptiale z celeste conuiuium ad omni luxuria alieni, z bonis operibus adomati, nos per Christi adiutorium preparamus, elemosinas pauperibus erogemus, iracundiam vel odium velut venenum de nostris cordibus respuamus. Castitate fideliter conseruare: ad conuiuium vestra frequentius pauperes reuocare: ad vigilias maturius surgite: in ecclesia stantes ante orare, aut psallite: verba otiosa aut secularia, nec ipsi proferre: z eos qui proferre voluerint castigare. Pacem cum omnibus custodite: z quos discordes agnoscitis, ad concordiam reuocare. Hec si fideliter Christo adiuvante volueritis implere, z in hoc seculo ad altare domini cum secura conscientia poteritis accedere, z in futuro ad eternam beatitudinem feliciter peruenire, presentante domino nostro Iesu Christo, qui uiuit z regnat in secula seculorum. Amen.

Homilia ante Natale

Marci primo.

Initium sancti euangelij Iesu Christi huius diei sicut scriptum est in Isaia ppheta. Et reliqua. Homilia uene. Bede presbyteri.

Collatio initio euangelij.

Inferendum est hoc euangelij Marci principium principio Matthei qui ait, Liber generationis Iesu Christi filij Dauid, filij Abraham: atque utrosq; vnus deus noster Iesus Christus, dei z hominis est filius intelligendum. Et apte primum euangelista filij huiusmodi, secundum filium dei nominat, ut a minoribus paulatim ad maiora sensus nunc exurgere, ac p fide z sacramenta humanitatis assumere. Ad agnitionem diuine eternitatis accendere. Aptus qui humanam generationem erat descripturus, a filio huius cepit. Dauid uidelicet filius Abraham: de quo quom super carnis substantiam assumpsit. Aptus qui librum suum ab initio euangelice predicationis inchoabat, filium magis dei appellare uoluit dominum nostrum Iesum Christum: quoniam nimirum, z humane erat nature de progenie patriarum charum filium regum ueritatem carnis suscipere: de uirgine fuit potentem, euangelium mundo predicare. Euangelium quippe, bonum nuntium dicitur. Quod autem melius est nuntium quod penitentiam agite: appropinquabit enim regnum celorum. Dominus itaque est, humanitas nasci: dei uero, regni celestis introitum penitentibus predicare. Et ideo Mattheus recte filium Dauid nuncupat, quem in carne uenitum asseuerat: recte Marcus filium dei, quem in prima uoluntate sui fronte auctore euangelij, z sponso regni designat eterni. Abi uero notandum quod euangeliste sancti, qui dispensatione nobis domini ce incarnationis scripturas relinquere uo quidem spiritu accessi, ad officium scribendi accesserunt, sed secundum diuersam narrationis sue proximitatem, singuli diuerim statuerunt terminum. Mattheus namque a natiuitate diuina exordium sumens, ad tempus usque diuine resurrectionis seriem sui narrationis perducit. Marcus ab initio euangelice predicationis incipiens, puenit usque ad tempus ascensionis diuine, z predicationis discipulorum eius cunctis gentibus per orbem. Lucas a natiuitate percursoris inchoans euangelium, terminauit in ascensione diuina: cui re-

deuntes discipuli Hierosolymam, aduentum sancti spiritus diuini in laudibus expectant. Johannes ab eternitate uerbi dei, per quod omnia facta sunt principium sumens, z ipse ad tempus usque diuine resurrectionis euangelizando primum. Scripturus ergo euangelium ad Marcus, congrue primo cum omni pretermonia prophetarum: quod futurum iam positum pretermonia habebat, hoc cunctis uerba, ac sine scrupulo dubitatis suscipienda que scriberet intimerat, quo hec a prophetis sancto spiritu impletis antea prescitis, ac predicta esse monstraret. Similiter uo eodem euangelij sui principio, z Iudeos qui lege ac prophetas susceperant, ad suscipienda etiam euangelij sacramenta, que ipsozum prophete prederant instituta: z gentiles qui per euangelij preconia ad deum uenerant, ad auitozitatem quoque legis z prophetarum suscipiendam uenerandaque prouocare: ne si quis iuxta hereticos, aut uetus solummodo testamentum aut solummodo nouum susceperit, alienus a testamento dei remaneret. Et ecce mitto angelum meum ante faciem tuam, qui preparabit uiam tuam a te. Angelus uocatur Johannes, non societate nature, iuxta heresim Augustini, sed officij dignitate. Angelus enim grece, latine nuntius dicitur. Quoniam nomine recte appellari potuit homo ille qui fuit missus a deo, ut testimonium perhiberet de lumine: z uenientem in carne dominum, mundo nuntiaret. Hec mirandum mystice angelum nominari eius: quo tunc natus mulierum matrona nemo surrexit: cui coeter omnes qui sacerdotij gradu rite funguntur uel euangelizandi officium angelos posse uocari, dicere prophetas, z abbas sacerdotis custodierit scientiam, z legem requirit ex ore eius: quod angelus dicitur exercitum esse. Et or clamantis in deserto: parate uiam domini: rectas facite semitas eius. Quod stat quod uingentium dei filius uerbum patris uocatur. Johanne attestante qui ait: In principio erat uerbum, z uerbu erat apud deum: z deus erat uerbu. Et ex ipsa nostra locutione cognoscimus: quia prius uox sonat, ut uerbum postmodum possit audiri. Johannes ergo uox a propheta uocatur: quod uerbum preceat. Aduentu itaque domini uocatur: quod uerbum dicitur: quod per eius ministerium prius uerbum ab hominibus audire. Qui etiam in deserto clamabat: quod derelicta ac desitute Iudee solatium redemptio annuntiat. Quod autem clamaret, aperitur cui subditur: Parate uiam domini: rectas facite semitas eius. Omnis qui fidem rectam z bona opera predicat, quid aliud quam uenientem domino ad corda audientium uiam parat: ut hec uis gratie penetret, z lumine ueritatis illustrat: ut rectas deo semitas faciat, dum ueritas in animo cogitationes perferre boni predicationis format. Sane notandum quod testimonij prophetice que posuit ad Marcus, uel solummodo Isaia, alio inuenitur in Malachia: nec tamen falli aliter putandum est euangelista, quod hoc scriptum dicit in Isaia, quod Isaia non scripsit: sed potius intelligendum: quod si non hec uerba que de Malachia posuit inueniuntur in Isaia, sensus tamen eorum inuenitur in Isaia, z in nonnullis locis alijs: z manifestum in eo quod ipse hic subituntur: Et or clamantem in deserto: parate uiam domini: rectas facite semitas eius. Quis enim non uideat quanta sit in utraque sententia concordia. Nam quod dicit Malachias: mitte angelum tuum ante faciem tuam: qui preparat uiam eius, hoc est utriusque dicitur Isaia, uox clamantis audiendi in deserto que diceret: parate uiam domini: rectas facite semitas eius. Quia sicut Johannes recte angelus potuit uocari pro eo quod facie dicitur euangelizando preuenit, ita recte appellari uox potuit: quia

Joh. I.

Wat. II

Mal. 2.

Joh. I.

Isai. 40

Mal. 3.

Isai. 40

uerbu dei sonando prebat, sicut supra dictum est. In utraque autem sententia similiter parada uia domini predicatur, idemq; non fallitur euangelista, quod hoc dicitur ab Isaia scribit, quod si non eisdem uerbis, eodem tamen sensu ab ipso scriptum inuenitur. Potuit autem fieri, ut animo ad Marcus euangelium scribens, uo Malachia Isaia occurrit ut fieri solet, quod tamen sine ulla dubitatione emendaret, saltem ab alijs admonitus, quod ipso adhuc in carne uiuente hoc legere poterunt, nisi cogitaret recondationi sue, que spiritu sancto regebatur, nostrum courrissse aliud pro alio nomen prophete, nisi quod ita dominus hoc scribi constituit. Cur autem ita constituerit dominus, prima illa causa uelissima debet facillime cogitari, etiam sic esse insinuat, ita omnes sanctos prophetas uo spiritu locutos, mirabili inter se consensione costare, ut hoc multo amplius sit, quam si omnium omnia prophetarum uo uis hominis ore dicerentur, z ideo indubitanter accipi debere quecumq; eos spiritu sanctus dixit, z singula esse omnium z omnia singulorum. Cum igitur que dicta sunt per Isaia, tam sint Malachie quam Isaie: z quod dicta sunt per Malachiam tam sint Isaie quam Malachie: quod opus erat ut emendaret ad Marcus, cum aliud pro alio sibi nomen occurrens a se scriptum legisset, ac non potius sequens aurozitate spiritus sancti, a quem mentem suam regilios nobis illi uox sentiebat, hoc ita scriptum relinquere sicut eum admonendo constituerat ei dicit, ad informandos nos tantum uerborum suorum prophetis inesse concordiam, ut non absurde, immo congruissime, etiam Isaie deputaretur, quod per Malachiam dictum reperimus. Et sicut Johannes in deserto baptizans z predicans baptismum penitentium, in remissionem peccatorum. Cunctis legentibus liquet, quod Johannes baptismum penitentium non solum predicauit, uerum etiam quod uisum dedit, sed tamen in remissionem peccatorum dare non potuit. Remissio namque peccatorum in solo nobis baptismum Christi tribuit. Notandum itaque quod dicitur, predicans baptismum penitentium, in remissionem peccatorum, quoniam baptismum quod peccata soluere, quod dare non poterat, predicabat, ut sicut incarnationem uerbum patris precurrebat uerbo predicationis, ita baptismum penitentium quod peccata soluitur, precurret suo baptismate quod peccata soluit non possunt. Et baptizabantur ab illo in Jordane flumine consentientes peccata sua. Exemplum est confitendi peccata ac meliorem uitam promittendi eis qui baptismum accipere desiderant, sicut etiam am predicante Paulo in Epheso: multi credentium ueniebant consentientes z annuntiantes actus suos, quatenus abdicata uita ueteri renouari mererentur in Christo. Unde etiam beato Petro offensus in limbo celesti diuersi generis animantibus, dicit tum est: Surge Petre, occide z manduca, quod est apte dicere: Occide infideles ab eo quod fuerant prius, ab remittatione scelerum z promissione pie religionis, ac sic fidei christiane sacramentis imbutos, in sancte ecclesie membra commutata. Et erat Johannes uelut uisus camelorum z sona pellicea circa limbos eius. Pilius inquit uelut uisus, non laia. Aliud autem uelut uelut indumentum est, aliud luxurie mollitioris, sona autem pellicea quod accinctus fuit z uisus, mortificationis indicium est. Porro quod sequitur. Et locustas z mel phylas re edebat, habitatorum solitudinis congruum est, ut non delicias ciborum, sed necessitatem humane carnis expleret. Potest habitus z victus eius quod significationem etiam quatenus interne conuersationis nomen in conuenienter

Actu 19

Actu 10

exprimere. Namque austerioribus utebatur indumentis, sicut etiam dominus in laudibus eius prelatas est ad Iudeos, dicens: Quid exitis uidere hominem mollius uelut? Ecce quod mollius uelut in domibus regum sunt, quia uitam peccantium non blandimentis fouit, sed uigore alpe inuictio nis increpat, dicens: Inimica uiperarum, quis uobis demonstret fugere a uentura ira? sona pelliceam habebat circa limbos suos, quia carnem suam crucifere cum uirtus z concupiscentia suis, quod eorum esse primum quod sunt Iesu Christi, Apostolo artefacte didicimus: Locustas z mel edebat, quod dulce quod sapiebat turbis predicato eius, estimare te populo z cogitantibus omnibus in cordibus de eo, ne forte ipse esset Christus, sed ortus finem ueritate, intelligentibus eius auditoribus, quod non ipse Christus, sed pcurator z ppheta esset, id est Christus. In melle etenim dulcedo, in locustis est alacer uolatus, sed cito deciduus. Et predicabat dicens: Venit fortior me post me cuius non sum dignus p cumbens soluere corrigiam calceamentorum eius, z uobis apud ueteres fuit, ut si quis eam quod sibi compereret accipere uoxem mollet, ille et calceamentum solueret, quod ad hanc sponsum iure pponit ueniret: Quid igitur inter homines Christus, nisi sancte ecclesie sponsus apparuit: De quo z idem Johannes dicit: Qui habet sponsum sponsus est. Sed quod Johannem homines Christum esse putauerunt, quod idem Johannes negat, recte se indignum esse ad locum ad quem corrigiam eius calceamenti denuntiat. Ac si apte dicat: Ergo redemptoris uestigia denudare non ualeo, quod sponsum nomen mihi inmeritum non uisum po. Quod tamen intelligi z aliter potest: Quis enim nesciat quod calceamenta ex mortuis animalibus fabricantur: In carnis uero domini uentura quod calceatus apparuit, quoniam in diuinitate sua mortificata nosre corruptionis assumptis. Sed uisus incarnationis misterium humanis oculis penetrare non sufficit. Inuestigare enim nullatenus potest, quomodo corporat uerbum quomodo summus z uiuificator spiritus intra ueteri maris antinam quomodo is qui in titium non habet, exiit z concepit. Corrigia ergo calceamenti est ligatura mysterij, Johannes itaque soluere corrigiam calceamenti eius non ualeat, quia incarnationis mysterium nec ipse inuestigare sufficit: qui hanc per prophetie spiritum agnouit. Et ergo uos baptizauit in aqua, ille baptizabit uos in spiritu sancto. Non quod adhuc Johannes dominum manifeste deum aut dei esse filium sed tantum se uirum fortiozem predicat. Non enim rudes adhuc auditores tanti capiebant arcana sacramenta, quod filius dei eternus homine assumpto ex uirgine deo natus esset in mundum, sed paulatim per agnitionem glorificatione humanitatis introducenti erat ad fidem diuine eternitatis. Quibus tamen quicquid latenter quodammodo ac uelato sermone dei hanc esse uerum declarat, dum cum spiritu sancto baptizatum esse confirmat. Ut enim dubium, nullum posse aliam gratiam sancti spiritus nisi deum dare: Tempore autem procedente cum capaciores iam ad intelligendum eosdem suos uideret auditores, etiam illum filium dei aperte predicauit. Sed quem misit baptizare in aqua ille misit dicit: Super quem uideris spiritum descendente z manentem super eum, hic est qui baptizat in spiritu sancto. Ergo uidi z testimonium perhibui, quia hic est filius dei. Baptizatur autem a domino in spiritu sancto, non solum cum in die baptismi fonte uite in remissionem peccatorum abluitur, uerum etiam qui

Wat. II Luc. 5.

Mal. 5.

Apst. rui calceamentum notatur.

Sublime rudi bus paulatim tendenda.

Joh. I.

linguli in ciuitate suam. Et reliqua. Ho- milia beati Gregorii pape.

Quia largiente do- mino, missarum solennia ter hodie cele- briantur sumus, loq diu de euagelica les- cione non possumus, sed nos alii quod beuiter dicere redemptiois nostri uarietas ipsa copellit. Quid est qd nascitur no dno mudus describit, nisi hoc qd apte monstra- tur, qz ille apparebit in carne, q electos suos adscri- beret in eternitate? Quia contra de reprobis p pro- phetam dicit: Deleant de libro uiuentiu, z cum u- stis non scribant. Qui bene etia in Bethleem nasci- tur. Bethleem qppe domus panis interpretatur.

Psal. 68

Johā. 6

Bethleē significatio myli- ca.

Johā. I.

Isai. 40

Joh. 12.

super se uidefecit in celis rege uenerantur, ne habe- re dignantur hominem solum, qui super se ado- rant hominem deum. Auremus ergo fratres cha- rissimi, ne qua nos immunditia polluat, qui in eter- na prescientia z dei cues z angelis equales sumus. Quid enim moribus dignitate nostram. Nulla nos luxuria inquiet, nulla nos turpis cogitatio ac- cuset, non malitia mentis mordet, non inuidia ru- bigo consumat, non elatio inflat, non ambitio per- terrena oblectamenta dilanet, non ira inflammet. Qui etenim uocaturum homines. Desende ergo tibi o homo contra uirtu honorem dei, quia propter te factus est deus homo.

Beaedem nocte.

Luce ij.

In illo tempore, Exijt edictum a Cesare Augusto, vt describeretur vniuersus or- bis. Et reliqua. Homilia uenerabilis Be- de presbyteri.

Adiuinus ex lecti- one euagelica fratres charissimi, quia nascituro in mundum redemptor mun- di, deo z domino nostro Jesu Christo, exijt edictu a Cesare Augusto, qui nunc mundanti regi apicem tenebat vt mundus describeretur. Quod non casu contingisse putandum est, sed certissima dispensati- one eiusdem nostri redemptoris intelligendum esse promissum. Ipse etenim mediator dei z hominum sicut matrem sibi diuinitus quam uoluit puenitit, de qua nasceretur quado uellet humanitas, ita etia tempora natiuitatis que uoluit eligi, immo ipse ea qualia uoluit esse donauit, talia uidelicet in quibus sopito turbine bellorum, nona pacis tran- quillitas totum cogeret orbem. Quod enim ma- in hac uita potuit esse pacis indicium, qd vno homine orbem describit uisuerum, atqz vnus cer- sus numismate concludit. Materiam quippe elegit uirginem, qz no alit dei filiu nasci in carne, qz de inte- merata genitrici debebat. Tempus quando nasce- retur summe pacis elegit, quia hec nimis ei nasce- di in mundo causa fuit, vt genus humanum ad sup- ne pacis dona reduceret. Iam etenim scriptum est: Ipse est pax nra qui fecit utraqz vni, id e de au- gelis z hoibus vna dei domi pius mediator z res- cōciliator instituit. Pacis spiritus natus est dñs nr, vt etia statu teporis ipse esse de doceret, de quo pro- missa propheta dicebat: Multiplicabitur ei? im- periu z pacis no erit finis. Unde bñ dem. ppheta alias cum incarnationis illi ac nostre redemptiois sacrameta mystico sermone descripsisset dices: Et erit in nouissimis dieb. pparatus mcs dom? dñi in- stitue mortu, z eluabit sup colles, z fluat ad ocs ocs- geres. Serenitate qz pac? qz tuc eet futurā manife- ste signauit, subicit: Et cōstituit gladios suos in- uomeres, z lacesas suas in falces; Nō oleuabit gen- te gladiu, nec exercebunt ad pliu. Prop? qd z mor exhortatio sub iur: Domus Jacob uenite, z ambulemus in lumine dñi. Pnemittit qz ipa pacis, z sic apparet in carne ipse auroz pacis z teporum cō- ditor, pmo domus Jacob, i. pleb? Israelice, deide cunctis gētibus ad se cōuertibus tanquam lites ape- ruit, z pacis eterne gaudia predicauit. Hec preter- eundū opus pac? terrena serenitas nato regi cele- sti, nō solu testimoniu gratie p̄bituit, sed z obsequi- um impendit, qz predicatozibus vt bñ illius perla- grandi orbem facultate tribuit, z vbi cumqz uellent

Tepus pac? ele- git dñs.

Ephē. 2.

Isaie. 9.

Isaie 2.

Ybidem

Descri- ptio mys- tice ponitur.

Denari? mystic?

Luce. 19.

Psal. 4.

Isaie. 11.

Ybidem

euangelij gratiam disseminandi, quod fieri minime possit, si non vno totius orbis regeretur imperio. Sed z ipsa totius orbis descriptio, que a terreno re- gefacta memorat, celestis opera regis manifeste designat, q ad hoc nimirum apparuit in mundo, vt de cunctis per orbē nationibus electos in vniuersa fides sue colligeret, ac noia sua sicut ipse promisit, in eternum scriberet in celo. Hoc quoqz quod ad edi- ctū Augusti ibant omnes vt proficerent, singuli in su- am ciuitate, in nostri regis est nobis seruitio spūali ter agendū. Noltra quippe ciuitas sancta ecclesia est, que partim adhuc peregrinat a domino in ter- ris, partim iam cū domino regnat in celis, z post fi- nē huius seculi pfecta in eternū tota cū illo regna- bit. In hac ergo ciuitate debemus omnes ire, nullū a tam salubri itinere oportet excusari. Omnes nos necesse est nato regi debitu pendere cēium, hoc est vniuersitate ecclesie p̄sentis iussu obtemperare diuinitis, z ad ingressum patrie celestis infatigabili bonoz opum cursu perire. Dabat aut in p̄fectibili onem census denarius, qz decē nūmōz in se p̄dus habebat. Cesaris imagine p̄iens z nome, qd nos quozqz spūaliter oportet imitari. Solutimus em reg- ni nostro denarium, qz decē p̄cepta legis imi- plere satagimus: In quo uidelicet denario nomen eiusdē regis nostri conscriptū gestamus, cum in cū- ctis actibus nostris meminimus nos a Christo christianitas uocari, ac dignitatem nominis ipsius inmemoram in nobis conseruare curamus. Ima- ginē quoqz eius in eodē denario bone nostre cōuer- sationis exprimere debemus, illam vtiqz quā ipse do- minus docuit, dicens: Sancti estote, qz z ego san- ctus sum, dñs deus vester. Hec est nāqz imago dei ad quā in primo hōie cōditus sumus, vt vicijs partici- patione diuine sanctitatis p̄petuo sancti essemus. Iam etenim psalm. ait: Signatus est sup nos lumē vultus tui dñe. Sed qz hoc lumē diuini vultus ho- mo peccando amittit, placuit deo humani vult? ha- bitū in carne nascēdo assumere, quos nos doceret in spiritu debere nasci: placuit in similitudine carnis peccati sine peccato apparere, vt nos emundaret ab oī pctō, z claritate nobis suere reformaret imagi- nis. Cōstitit autē in qz Joseph a Galilea de ciuitate Nazareth in Iudea ciuitate David, qz vocat Bethleem, eo qz esset de domo z familia David, vt p̄titeret cū Maria desponsata sibi vxore p̄gnante, diuinitus constaret esse p̄curatū, vt ad sua qzqz ciui- tate p̄gens, ibi cōsum p̄titeret. Quenū hoc edicto gñali paratū nri saluatoris de Nazareth in Beth- leem contingeret, sicqz ad cōplendū vaticinia pro- phetaz, vtiqz ciuitas incarnationis eius insignitū ter arcantis, vna vicijs conceptionis, altera natiuita- tis honore p̄fulgens. Celsat nāqz Isaias p̄pheta, qz redemptor nri in Nazareth concepti oporteret, cō dicit, Egredietur qz de radice Jesse, z Nazare- tis ueracitē eius ascendit. Interprat aut flos sine mudus. Quia uocabulo incarnatus p nobis dei fili- us recte potuit cognominari, z z ipse mudus viti- tis oibus, natura fructuqz hois, z in se cōtendū? cū- ctis flos spūalium fructuqz oisqz p̄cessit, qbus rec- te ac beate uiuēdi z mōstrant exēpla, z dona con- cedit. Egredietur qz de radice Jesse, z Nazare- re? de radice eius ascēdit, qz inmemora dño Da- riae de stirpe David orta e, de cuius carne dñs in ci- uitate Nazareth uiritate carnis fide inqnamēto car- nis assumptū. Quia uero in Bethleem esset nasci- turus, hoc quoqz p̄phetice designat oza culis, cum dicit: Et tu in Bethleē ephrata paraul? es in milli- bus Iuda, ex te em egrediet qz dñabitur in Israēl.

Qui bñ in Bethleem nascit, nō solu ppter indicū regis stemmatis, qz David inde fuit, sed z p̄tē no- men ipm, quia Bethleem domus panis interpretat. Ipse nāqz ait: Ego sum panis uitus qz de celo de- scendi. Quia ergo propterea de celo ad terram de- scendi, vt nobis vite celestis alimentum donaret, nosqz eterne dulcedine munere satiaret, merito lo- cus in quo nascitur, domus panis vocat. Est z alia ratio superne dīsp̄ositionis, quia dominus nosler nō in ea qua conceptus erat ciuitate, sed in alia nasce- retur, vt uidelicet ex hoc inimicos insidiantes faci- lius natiuitatis eius conscij vel inuisitū deuitaret. P̄uidebat quippe quod eum mor maxum libero- des persequi, atqz ad mortem querere inciperet. Et propterea sic natiuitatis eius mysterium uoluit in ciuitate David peragi, vt parentes eius non ibi do- mū, non possessionem haberent, sed t̄mōdo tem- porie natiuitatis ipsius illo nouiti aduentaret, hō- spites manerent, statimqz cōpleta eade natiuitate, ac declaratis signis celestibus, qz et testimoniu dare decebat, Regē p̄p̄tū cū ipse cederet. Sic etenim fa- ctū est, vt nō solu eū ipse quereret h̄erodes minime repiret, sed nec illa cognatos eius ueraxi occasi- onē haberet, cuius patres qz essent, explorare non poterat. Hec p̄ter eāda silētio maxima cōditio z redēptiois nri uoluit incarnari, qz mor natus p̄fess- one census ascriberet. Inuit em carne, vt nos uir- tute spūs indueret. Descendit de celo ad terras, vt nos de terra eleuaret ad celū. Soluti tribuū Les- sari, vt nobis p̄petue libertatē grām donaret. Seru- uit dei filius in hōie regi, qz diuine seruitutē ignora- bat obsequi, vt nobis p hoc humilitatē formā tribu- eret. Inuitatē vicijs quantū p charitate seruire de- beamus inuitē, cuius nō desperet, ei qz de charita- tis erat necesse, impedere seruitutē. Abi hoc qzqz p̄- monstrant exēplo, qd postmodū principis apo- stoloz erat hō doctur? Subditi estote omni cre- aturē humane ppter deū, sive regi quasi p̄cellenti, siue ducibus tāqz ab eo missis. Factū est autē in- q̄t cum esset ibi impletū sunt dies vt pareret, z pe- pit filium suū primogenitum. Primogenitum voca- uit dñm, nō qz credendum sit beatū dei genitricem alios post eum pepisse filios, quā p̄petua castita- te vna cū viro suo Joseph conitae esse memorabi- lem, sed ob id eum recte primogenitum appellat, qz sicut Johannes ait: Quotqz autē receperunt eū, dedit eis potestatem filios dei fieri. In quibus filiis ipse t̄- mōdo natus tenet, qz ante qz nasceret in carne, dei fili- us absqz initio natus existerat. Descēdit aut ad ter- ras, factus est noster particeps nature, largitus est nobis sue participatione grē, vt sicut Apollolus ait, Sic ipse primogenitus in multis fratribus. Et pan- nis em in qd inuoluit, z reclinauit eum in p̄sepio, qz nō erat et locus in diuersioris. Et hic iunctura est fra- tres charissimi magna redēptiois nri dignatio, hic ex toto medullis cordis vnicuiqz nri cum p̄pheta dīcedū: Quid retribuā dño p ostibus qz retribuū- mihi? Ille em cū ueracitē canimus, Magnas dñs z laudabilis nimis, z magnitudinis eius nō ē finis, paruulus natus est nobis, vt nos renatēdo de par- uulis magnos, hoc est, vt peccatozibus faceret ius- tos, Qui ad dextera p̄ris sedet i celo, loco egebat in diuersioris, vt nobis cōmuni felicitum māsonem in bono patris sui donaret, quō omnē creaturam si- ue in celis inuisibile, siue visibile in hoc mūdo, sus- titarijs induit ornantibus, qui in sua maiestate, sicut propheta dicit, Mictus lumine fidei uiscentio, ipse in assumptione nostre fragilitatis et rigans con-

Johā. 6

Natalis loci ratio datur.

I. Pet. 2.

Johā. I.

Roma. 8

Ample- cteda dñi gnatio Iesu.

Psal. 105

tegitur pannis, vt primam nobis stolā restituar, id est, ad gram nos immortalitatis quam in primo pa-
 rete amittimus, miserans reducat. Ille per quē oīa
 facta sunt, manus peccatos suos, immo totum coe-
 lus qd induit, cunis inuolutū disposuit, vt man? nos
 stros in bono opere promptas redderet, pedes no-
 stros in viam pacis dirigeret, cuncta corporis nos-
 tri mēbra diuinis manciparet obsequiis. Ille quē ce-
 lum z celi celozum non capit, parū presepie an-
 gustia continetur, vt amplitudinem nobis supera-
 rum sedium retriberueret, z quadam prescipui gra-
 cramēti in presepio sibi sedē elegit, vbi animalia
 solent ad vescendum cōuenire. Inlinuauit enim tā-
 tūc, qd fideles omnes in sacrosancta altaris men-
 sa, eiusdem incarnationis sue mystēri esset refectus.
 ruz. Indicauit etiam, quia cunctos sibi humilit ob-
 sequentes, interna lauauit sicut gra recreare,
 de quibus bene per prophetam dicitur: Cognouit
 bos possessorem suum, z alin? presepie dominū suū.
 In bono etenim designat populum Iudeozum, q
 uagum legis portare, z eius consueuerat verba ru-
 minare. In alio alit exprimit populum gentium,
 q forditus idolo latrie semper manebat immundus.
 Et quo vtrōq; populo plurimū ad euāgelij gratiā
 conuerit, z possessorem a quo creati sunt cognoue-
 runt, z celestibus eius grebant alimonijs ad perpe-
 tuam crescere salarem. Quozum primitias ei conse-
 cratas accipimus in pastozibus illis merito vene-
 randis, q natum eum primi angelo nuntiantē vide-
 rez pācare meruerūt, z in abigās q ad eius cuna-
 bulā de oriente cum numeribus z precibus stella
 duce venerūt. In nāq; de Iudeis ad dñm, illi vene-
 re de gerlib? Et de abigās die sancto Epipha-
 nie, ipō ad quem venire domino propitiantē pleni
 us audiemus. Interim de pastozib? q primi ad eū
 uenientes, pzoia populi fideles designāt, q sint ge-
 sta videamus. Sequitur. **C**et pastozes erant in re-
 gione eadem vigilantes z custodiētes vigilas no-
 cris super gregem suum, z ecce angelus domini ste-
 tit iuxta illos, z claritas domini circumfulsit illos.
 Z pte autem satis hoc supra est prouidētia dispo-
 situm, vt nascēte domino, pastozes in vicinia ciuita-
 tatis eiusdem vigilarent, suosq; greges a timore
 nocturno vigilando protegerent. **E**porēbat nanq;
 q, vt cum magnus pastoz: ouium hoc est animarum
 nutritoz: fidelium in mīdo natus est, testimoniū
 eius natiuitatis vigilantes supra gregem suū pasto-
 res darent. **I**pe enim est q ait: **Q**ues mee vocē me-
 am audiunt, z ego cognosco eas, z sequuntur me, z
 ego vitam eternā do eis. Nam z futurū tunc erat,
 vt p oibem vniuersum electi pastozes, i. predicato-
 res sancti mitterentur, q ad oues dñm videlicet
 sanctā ecclesiā populos credentū cogērent. **Q**uo-
 ruz pmo, hoc est beato Petro, cum se dñm amare p-
 fiterec, idē dñs ac pmo eps pastozū ad cōprobān-
 dū eundē amozē pcepit, dicens: **P**alce oues meas.
Quia nimir solus ille p dōtōē pfecte diligit, q p
 rimis curā puri amoris impēdit. **E**t ecce in q an-
 gelus dñi stetit iuxta illos, z claritas dei circumfulsit
 illos, z timuerūt timore magno. **Q**uid est q appa-
 rete angelo diuine claritatē eos spēdoz circūedit,
 qd nūq; in tota testamētū veteris serie repim?, cū tā
 innumēris vicibus angeli pphetis z iustis apparui-
 erunt, nūq; eos fulgore diuine lucis hoies circū-
 dedisset legitimus, nisi q hoc p uilegiū recte hui? rē
 poztis dignitatē seruauit? **E**t cum em hāc lux mūdi na-
 scēbas in mīdo: dignū pfecto fuit vt pco natiuita-
 tis illius, etiā corporales hoim vius nouitate cele-
 stio p funderet lucis. **D**icit nāq; de illius natiuitate

propheta: **E**rotum est in tenebris lumē rectis cor-
 de. **E**t qsi quereremus quod esset lumen de quo dicitur
 ceret, cōtinuo subdit: **M**isericos z miserato: z ius-
 tus dominus. **C**um ergo misericors z iustus condi-
 tor: ac redemptoz: generū humani, mundi gloriā no-
 ue natiuitatis illustrare dignatus est, decebat omni-
 bus modis, vt ipam etiā in q natus est regione cla-
 ritas lucis noue cōpleret. **A**pparens ergo cum cla-
 ritate, quid angelus pastozibus dicit, audiamus.
C **N**olite timere. **E**cce enim euāgelizoz vobis gau-
 dium magnum, qd erit omni ppo. **A**ere gaudium
 magnum, quia gaudium celeste, gaudium eternū,
 gaudium quod nulla tristitia interueniente turbat.
Quod erit inq; omni populo, nō omni populo. **I**u-
 deozum, neque omni populo gentiū, sed omni ppo
 credentiū, q vel de Iudeis velde gentib. oibz to-
 tius ad vna **L**hri confessione aggregat, ab vna ca-
 deōz mysterioz. **H**o populus q ambulabat in tene-
 rebz vidit lucē magnā. **Q**uia natus est nobis ho-
 die saluator q est **M**hristus dominus in ciuitate **B**e-
 thleem. **B**ene dixit, hodie natus est, non dixit, hodie
 uidit, quia videlicet cum luce celesti apparuit, qui di-
 em natum euāgelizabat his q vigilas noctis age-
 bant, illum videlicet de quo **P**salmita pxcinit dicit:
 Bene nuntiate diem erit die salutare eius. **S**a-
 lutare quippe dei, id est, domini? **I**esus dies est ex-
 die, quia qui temporaliter in ciuitate **D**auid, homo
 erit vrgine matre apparuit, ipse ante omnia tempo-
 ra, nō localit, lumē de lumine, deus ver? de deo ve-
 ro natus est. **Q**uia natus est hodie saluator, vt
 gōie vrbis mortis lux orta est vite, apre natus or-
 tus eiusdem dicit, quia natus est hodie saluator, vt
 hoc quoq; verbo admonitū, semper recodemur, qd
 no preceit antiq; ceccitatis, dies autem appo-
 pinquauit eterne salutis, z ipi abicitiam opa te-
 nebarum, z vt illi lucis ambulemus. **S**tructus em
 lucis est, sicut idem **A**postolus ait: **I**n omni iustitia
 z bonitate z sanctitate. **C**et hoc vobis signū, **I**pe
 uenieris infans in pannis inuolutum, z in presepio
 positum. **H**oc nobis signum, nati in carne saluato-
 ris semper animo retinere cōdecet, vt semper eius
 beneficijs gratias rependere bene viuendo discā-
 mus, quia ita voluit habitare nostre fragilitatis as-
 mere, vt pauperatis quoq; generalis stam non
 refugeret. **E**st enim indicū assumpti infirmitatis,
 q infans z pānis inuolutus est, z pauperatis qd
 nō in strato, sed in presepio positus inuenitur. **M**i-
 sericordias ergo domini in eternū cantemus, q vt
 ppetuo beate viuamus, ipse abicitiois ac mortalita-
 tis nostre focus fieri non abinit. **A**nnuntiantē au-
 tem angelo gaudium domine natiuitatis, repen-
 te multitudo militie celestis affuit, que eidem nato
 domino obsequiū sue deuotionis redderet. **E**t quē
 in celo glorificare semper consueuerat, nunc solita
 hymnozū laude apparente in terra concelebrat.
Ubi nos quoq; sua laudatione celi ciues infuitit,
 qualiter huius sacratissime solemnitas gaudia ces-
 lebrare, quantas pbo de laudis dicere debeam?
 qd in ea hūm caru factum est, z habitauit in no-
 bis, vt nos ad hie glorie visionē subleuaret, nobis
 participium gre z dicimus. **C** **G**loria in al-
 tissimis deo, z in terra pax habitabz bonis uolunta-
 tis. **E**t apte gloriā deo dicit, pacē predicant homi-
 nibus, q illi cuius natiuitate letam, etiam hominē
 z hominū, hoc est deū esse verum z hominē nostrū,
 hōziam in excelsis deo cantant, q iam uenisse tps
 illud exultant, quo mundus abicitiois dño qui ab ho-

Pla. III
Ibidem

Isaie. 9

Isaie. 95

Ephe. 5

Doctrina
euangeli-
ca.

Phl. 3

inibus facti sunt, conditozem suum qui in celis est
 cognosceret. **P**acem optant hominibus, quia quos
 electos pat? ab eterna felicitate merito peccati de-
 sperant, iam nunc redemptio domino, in eiusdem
 sperante habitacionis gaudij secum futuroz intelli-
 gunt. **P**acem hominibus mandant, quos in celesti
 liberialē, hoc est inuisione perpetue pacis locios
 habere desiderant, vt ipsos quoq; homines ad mo-
 neant per obseruantiam pacis ad suū debere perue-
 nire cōsuetum. **E**t hūc dicitur, z in terra pax ho-
 minibus, adiungunt, bone uoluntatis, q cū illis so-
 cietatē pacis angelici spiritus habere festinant, q
 mentibus puritate bone uoluntatis inesse conside-
 rant. **I**llos secum post abolitionē carnis, ad contē-
 templationem vere pacis subleuere letantur, quos
 in carne commozantes, omnia que agunt aut loquū-
 tur, de radice bone uoluntatis proferre conspiciūt.
Tales nāq; z si infirmitas forte aliquando vel igno-
 rantia, a perficiēda eam quā cupiunt bona actione
 retardat, ante internū tamē arbitrij oculos integri-
 tas quam corde tenent bone uoluntatis excusant. **H**o-
 na aut uolūtas est, diligere conditōē nostrū er to-
 to corde, tota aia, tota uirtute, dilige z pmoos tāq;
 nos ipsos, atq; euāsdē dilectionis in nobis uigorem,
 indicij quibus ualeamus pie actionis ostendere.
Quod cum omnibus hois atq; momentis facere
 debeamus, qto magis cum natiuitatem domini ac
 saluatoris nostri, vel annua festinitate colimus, vel
 frequentioze deuotione recolimus: **I**n qua speciali-
 ter angelica exhortatione docemur dona ei bone vo-
 luntatis offerre, in qua ciues patrie celestis eidē ho-
 ne uoluntati nostre cōsuetum ius pacis pmitit:
 in qua ipsi quoq; eodem hymnozū angelici cōcē-
 tus deo dicere soleamus. **S**it ipsi nobis fratres cha-
 rissimi communis ista solemnitas terrestribus cum
 celestibus, nec tamen ista solemnitas in terra conuer-
 satio ius super emozum cinium apta conso-
 rio. **A**ddedimur interim in uia, quod habere desi-
 deramus in patria. **C**oncōdemus etiam nos in qua-
 rum ualeamus uide illi mundissime beatorum spiritū
 um, cui tunc associare speram? interna puritate mu-
 tue dilectionis, si diuine laudationis dona qbus in
 futuro vacare cupimus, etiā in presentia sectemur. **D**i-
 scamus cū **A**postolo dicere: **N**ostra conuersatio in
 celis est. **U**n etiā saluator expectamus dñm nostrū
Iesum **C**hristum. **I**llanq; saluatorē ad iudiciū
 uentem cum gaudio expectant, qui se ad eius
 uoluntatē celestē in terris uirā egisse meminerunt.
Dat aut etiā fragilibus nobis, ipse condito: z saluator
 noster, q pzoia confirmatio fragilis apparens,
 moroz cōfano militie celestis, bone nostre uolū-
 tati dona hie perpetue pacis promittit, **I**esus **L**hri-
 stus deus z dominus noster, q uiuit z regnat cū pā-
 tre in unitate spūs sancti, per oīa scā seclozum. **A**me.

In eadem sancta nocte
 uel auroza **L**uce. xi.
In illo tēpoze, pastozes loquebātur ad
 inuicem. **T**ransiamus vsq; **B**ethleem, et
 uideamus hoc uerbu quod factum est, qd
 fecit dñs et ostēdit nobis. **E**t reliqua. **H**o-
 milia uenerabilis **B**ede presbyteri.

Nato in **B**ethleē do-
 mino saluatoze, sicut sacra euāgelij te-
 stas hystoria, pastozibus q in regioe ea

dem erant rīgīlantes, z custodiētes uigilias noctis
 super gregem suū, angelus dñi magna cū luce appa-
 ruit, exozūq; mundo solem iustitie, non solum cele-
 stis uoce sermone, vsq; etiam claritate diuine lu-
 cis astruit. **H**uīq; em in tota ueteris testamētū se-
 rie reperimus angelos, qui tā se delulo apparere pa-
 tribus cum luce apparuēte, sed hoc p uilegiū recte
 cō hōderno tempore seruatum est, quando exozū
 est in tenebris lumē rectis corde, misericoz et mi-
 serato: dominus. **E**t ne parua uisus angeli
 retur autoritas, postq; uisus sacramētū none nati-
 uitas edocuit, itatim multitudine celestū agminū,
 que gloriā deo caneret, pacemq; simul hominibus
 predicaret affuit, aperte demonstans, quia per hāc
 natiuitatem homines ad pacem uisus fides, z
 dilectionis, atq; gloriā diuine laudationis essent
 conuertendi. **S**ignificant autem mystice pastozes
 isti gregum, doctozes quoq; ac rectozes fidelij ani-
 marum. **H**oz quoq; uigilias custodiēbant super gre-
 gem suū, pericula tērationem indicat, a quibus fe-
 suosq; subiectos omnes qui pfecte uigilant, custo-
 dire nō desistūt. **E**t hūc nato dño, pastozes sup gre-
 gē uigilāt. **I**lle etenim nat? est qui dicit: **Q**uom pa-
 stor bon? bon? pastor aiam suam dat, p oibz suis.
Sed z tempus imminēbat qd idē pastor summe bo-
 nus, missis in mundum pastozibus, oues suas q lo-
 gelateq; dispē errabat, ad temp? uirentia celestij
 te pacua reuocaret. **Q**uoq; summo pastozū pcepti,
Sidiligis inq; me, palce oues meas. **Q**uā sapiens
 aut: **L**ohriam vsq; **B**ethleem, z uideamus hoc uer-
 bum qd factū est, qd fecit dñs, z ostēdit nobis. **E**t
 uenerunt festinates, z inuenerūt **D**ariā z **I**oseph,
 z infansē positū in presepio. **P**astozes quidē illi fe-
 licit gaudē festinauerunt uidere quod audierāt. **E**t
 qz ardent amozē quiesierunt, continuo saluatorē
 quem quiesierunt inuenire meruerūt. **S**ed in electu-
 rum pastozes gregum, imo cuncti fideles, qua men-
 tis industria **L**hristum querere debeant, dicitur
 riter suis ostenderunt z factis. **T**ransiamus inquit
 vsq; **B**ethleem, z uideamus hoc uerbu quod factum
 est. **T**ransiamus q z nos fratres charissimi cogitādo
 vsq; **B**ethleem ciuitatē **D**auid, z recolam? amādo
 q in ea uerbum caru factum est, atq; ep? incarnatio-
 nē dignis celebramus honozibus. **T**ransiamus ab-
 ictectis cōcupiscentiis carnalibus, toto mēris deside-
 rio vsq; **B**ethleem supnam. i. domū panis uini, non
 manufactā sed eternā in celis, z recolamus aman-
 do, qz uerbu caru factū est. **I**lluc carne ascēdit, vbi
 in dextera dei sedet, illuc eū tota uirtutū infirmita se-
 quamur, z sollicita cordis z corporis castigatiōe p-
 curemus, vt quē illi in plepio uidere uagientē, nos
 in patris solio mereamur uidere regnatē. **E**t vt
 deamus inquit hoc uerbum quod factum est. **Q**uia
 recta z pura fidelē sancta cōfessio. **I**n principio erat
 hūm, z uerbum erat apud deum, z deus erat uer-
 bum. **H**oc uerbum natum est patre, non factum est,
 qz creatura uerbum non est. **I**n qua natiuitate diuina
 uicari ab hoibus non potuit, sed vt uideri posset, hū-
 bili caru factū est, z habitauit in nobis. **U**ideam? er-
 go autem hoc uerbum quod factum est, qz anq; factū
 esset, hoc uidere nequimus. **Q**uā fecit dñs z ostē-
 dit nobis, qd incarnari fecit dñs, z per hoc uisibile
 nobis exhibuit. **E**t uenerunt festinates z inue-
 nerūt **D**ariam z **I**oseph, z infansē positum in p-
 sepio. **G**enerūt pastozes festinates, z inuenerūt do-
 minū hoem natū simul z euāsdē natiuitatis mimi-
 stros. **F**estinem? z nos nosse ei, nō passū? pedij, s

Joh. 10

Joh. 21
Luc. 22

Domus
rio ple-
na picta
te.

Johā. 1

bonoz pfectibus operum videre eandē gloriā: tā humanitatē cum eisdē militibz, digna seruitutis sue mercede remuneratū. **S**efineimus videre illū in diuina patrii, ac sua maiestate fulgentē. **S**efineimus inq̄, nā tanta beatitudo nō cū desidia, aut torpore querenda, sed alacriter sunt **L**hsisti sequenda vestigia. **N**am ipse cursum nostrum data manu in uare deliderat, delectatq̄ audire a nobis: **T**rahe me post te, curram? **I**doce vnguentoz tuoz. **L**it? ergo virtutum gressibus sequamur, vt mereamur consequi. **N**emo tardet cōuerti ad dñm, nemo differat de die in diem, ipsum per omnia precātes, vt gressus nostros dirigat secundum eloquū suū, z non do mines nostri omnis iniussitā. **A**identes autē cognouerunt de verbo qđ dicitū erat illis de puero hoc. **E**t nos fratres dilectissimi, qđ dicta sunt nobis de saluatore nro, deo vero z hoie, interm̄ pā fide percipite, plena dilectione sefineimus amplecti, vt hoc in futurū pfecte cognitionis vobis cōprehendere valeamus. **H**ec etenim sola ac vera est beatorū, non solū hominū, sed z angeloz vita, facit p̄betu sui cernere creatoz, quā deliderabat ardēt psalmista qđ dicebat. **S**icut aīa mea ad deum fontem vitium, qđ veniā z appareat vobz affluētia desiderū suū satiari aut vlla terrenaz rez affluētia desiderū suū satiari possit signant, cum ait: **S**anctoz dum manifestabit gloria tua. **H**ec qđ nō otiosi ac desides, sed virtutū opibus iniussitā, diuina cōtemplatione sunt digni, sollicite p̄emissit. **E**go autē qđ iussitā apparebo in conspectu tuo. **A**identes ergo pastozes, cognouerūt de x̄bo qđ dictum erat illis de **L**hsito, qđ vno dei cognitio eius est, z hec est sola beata hoīs vita, ipso testate ac dicite, qđ nos p̄ri cōmendans dicit inter alia, **H**ec est autē vita eterna, vt cognoscant te esse solū z vno deū, z quē misit **J**esum **L**hsitū. **E**t oēs qđ audierunt, mirati sunt de his, qđ dicta erant a pastozibus ad ipsos. **N**am celanere iūctio pastozes arcana qđ diuinitus agnouerant, sed quibuscunq̄ ponere dicebant, qđ z spirituales ecclesie pastozes in hoc maxime sunt ordinati, vt x̄bi dei mysteria p̄dicent, z mira qđ in scripturis didicerint, mirāda suis auditioibz ostendat. **N**on solū autē pastozes, ep̄i scopi, presbyteri, z diacones, vel etiā rectozes monasteriozum iū intelligendi, sed z omnes fideles, qui vel paruale sue domus custodiam gerunt, pastozes recte vocantur, inq̄m̄ eisdē sue domui sollicita vigilātia p̄sunt. **E**t quicunq̄ vestrū, saltem vni, aut duobus fratribz quotidianoz regimine p̄estit, pastozis emulsum debet officium implere, qđ inq̄m̄ rū sufficit, pacere nos x̄bi daptis iubetur. **I**mmo vnuquisq̄ fratres, qui etiā priuatē viuere creditur, pastozis officii tenet, z spirituale pascit gregē, vigiliāz noctricus custodit sup illū, si bonoz actū cogitationūq̄ mundaz sibi aggregans multitudinem, hic iusto moderamine gubernare, celestibus scripturaz pascuis nutrire, z puzgillu solertia cōtra imūndoz spiritū in fidiāz seruare contēdit. **C**oētia autē cōseruabat omnia x̄ba hec, conferēs in corde suo. **M**aria p̄ginalis pudicitia iura custodiens, secreta **L**hsī qđ nouerat, nemini diuulgare volebat, sed ipsum qđ vellet hec, z quō vellet diuulgari, reuertente expectabat. **I**psa autē secreta eadē ore factoz, vigilit tū corde sedula seruabat. **E**t hoc est qđ ait: cōferens in corde suo. **L**oferebat qđ ppe ea que acta videbat, his qđ agēda legerat. **A**idebat nāq̄ si le de stirpe **D**avid ortū, in **N**asareth de sp̄sancto filium dei concepsit. **L**egerat in p̄pheta, **E**xiet vir gā de radice **J**esse, z nasareus de radice eius descēdet, z requiescet sup empuis dñi. **L**egerat: **E**t tu

Bethleem ephrata paruulus es in milibus **J**uda, ex te mihi egredietur qui sit dominator in **I**srael, z egressus eius ab initio adiebus eternitatis. **A**idebat se in **B**ethleem de p̄fide dñatōz **I**srael, qđ eter nus ex patre deo ante secula natus est. **A**idebat se virginem concepsisse, pepisse filiū, z vocalle nomen eius **J**esum. **L**egerat in prophetis, **E**cce x̄go concipiet z pariet filiū, z vocabitur nomen eius **J**emānuel. **L**egerat: **H**os cognouit possessorem suū, z assinus p̄sepe dñi sui. **A**idebat domini postū in presepi, quō bos z alinus solent nutricia aduenire. **M**emorat sibi dicitum ab angelo: **S**piritus sanctus superueniet in te, z p̄tus altissimi obdumbrabit tibi, ideoq̄ z qđ nascetur erit sanctus, vocabit filius dei. **L**egerat in modū natiuitatis eius, nō nisi angelo reuelate potuisse cognosci, dicite **M**aria: **G**enerationem eius quis enarrabit? **L**egerat: **E**t tu turris gregis nebulosa filia **S**yon, vīs ad te veniet, z uentis potestas prima regnum filie **I**herusalem. **A**uidebat angelicas virtutes, que sunt filie superne ciuitatis, ap̄paruisse pastozibus in loco, qui a contentu peccoz antiquitus turris gregis vocabatur, z est vno miliario ad orientē **B**ethleem, vbi etiā nunc tria pastozū illoz monumenta in ecclesia monstrant. **A**ouerat tunc venisse in carne dñm, cum vna z eterna est cum p̄re potestas, qui regni daret ecclesie, filie scz cētis **I**herusalem. **L**oferebat ergo beata maria ea qđ facta dicitur, his qđ facta cognouit, nō hec tū oēs promens, sed clauso seruans in corde. **E**t reuerens sunt pastozes, gloriātes qđ laudātes deū in omibz qđ audierat z viderant, sicut dicitū est ad illos. **D**iscamus z nos fratres charissimi ad cōtemplationē dominice dispensationis, qđ nobis subuenire dignat est semp. ad agēdas h̄ificis eius grāz reuerti. **S**unt illi sola adhuc natiuitate eius cognita reueri filii, gloriātes z laudātes deū in omnibus qđ audierat z viderat, qđ magis oportet nos qđ tota incarnatōnis illius sericē ex ordine cognouimus, qđ sacramentis illius imbuti sumus, in omnibus glāiam eius laudē, non solū x̄bo, sed etiā factis p̄dicare. **A**equē vñq̄ obliuiscit, qđ ideo homo natus est, vt nos ad imaginē z similitudinē sue diuinitatis renascendo reficeret. **I**deo baptizatusaq̄, vt ad nostroz ablutionē sc̄leoz oim fluita fecū daret aquaz. **I**deo retatus in eremo, vt vincēdo daretur, nobis vincēdi peritiā virtutēq̄ tribueret. **I**deo mortuus, vt mortis destrueret impium. **I**deo surrexit, z ascendit in celū, vt nobis resurgēda mortuis, atq̄ in celestibus p̄p̄tore gnādi sp̄s exēplumq̄ p̄beret. **P**ro q̄bus suis gultireuersi ad intuitū piissime dispensationis eius, gloriācemus z laudemus ipsum deū ac dñm nostrū **J**esum **L**hsitū, qui vniū z regnat qđ p̄re in vnitāte spiritū sancti, per omnia secula seculozum. **A**men.

In die sancto. Johā. i.

In principio erat verbum z verbum erat apud deum, z deus erat verbum, hoc erat in principio apud deum. **O**mnia per ipsum facta sunt, z sine ipso factum est nihil. **N**ā factum est in ipso, vita erat, z vita erat lux hominū, z lux in tenebris lucet, z tenebre eam non comprehendunt. **F**uit homo missus a deo, cui nomen erat **J**ohannes. **H**ic venit in testimonium, vt testimonium perhiberet de lumine. **E**t reliqua. **H**omilia venera: **B**ede presbyteri.

Abic. 5.
Ista. 7.
Ista. 1.
Luc. 1.
Ista. 55.
Abic. 4.

Quia temporalem

mediatoris dei z hominū, hominis **J**esu **L**hsilli natiuitatem qđodierna die facta est, sanctorū verbis euāgelistazum, **M**atthēi videlicet z **L**uce manifestata cognouimus. **L**ibet etiam de verbi, i. diuinitatis eius eternitate, in qua patri manet semper equalis, beati **J**ohannis dicta perscrutari, qui singularis p̄uilegio meruit castitatis, vt ceteris alitū scripture cōditoribus, diuinitatis ip̄suo caperet simul z patefaceret arcantū. **H**ec enim frustra in cena supra pectus domini **J**esu recubuisse p̄hibetur, sed per hoc typice docetur, quia celestis hauriū sapientie ceteris excellentius de sanctissimo ciuitū pectoris fonte potauerit. **E**t merito in figura qđ tenoz animalium aequile volātī comparatur. **L**ancris quippe auibus aquila celus volare, cunctis aianibus clarus solis radiis insingere cōsuevit obtur. **E**t ceteris euāgeliste quasi in terra ambulāt cū dño, qđ reozalem eius generationē pariter z p̄palia facta sufficere exponēs, pauca de diuinitate dixerunt. **L**ibet autē quasi ad celū volāt cū dño, qui p̄ pauca de temporālibz eius actis edisserens, eternam diuinitatis eius potentā, per quā omnia facta sunt, sublimius mēte volando z l̄mpidius speculādo cognouit, ac nobis cognoscēda scribendo cōtradidit. **E**rgo alij euāgeliste **L**hsitū et reozalem natum deo scribunt. **J**ohānes eūdem in principio fuisse testat dicit: **E**t in principio erat verbum. **A**lij inter hoies eum subito apparuisse cōmemorant, ille ipsum ap̄ deum semp fuisse declarāt dicit. **E**t x̄bum erat apud deū. **A**lij x̄o vep̄ hominē, ille verum confirmat esse deum dicens, **E**t deus erat verbum. **A**lij hominē eum apud homines reozaliter cōseruari, ille deū apud deū in principio manentem ostendit dicens, **E**t hoc erat in principio apud deum. **A**lij magnalia qđ in homine gessit p̄hibent, ille qđ oēm creaturā visibile z inuisibile pro ipsum deus pater fecerit ostendit dicens, **O**mnia per ipsum facta sunt z sine ipso factum est nihil zc. **E**t mire beatus **J**ohannes in initio euāgelij sui, de diuinitate saluatoris z fidem recte credentium sublimiter imbut, e t hereticoz perfidia poterit eripat. **S**uere nanq̄ heretici qui dicerent: **S**ergo natus est **L**hsitus, erat tempus qui ille nō erat. **Q**uos primo sermone redarguit cū ait: **I**n principio erat verbum. **H**ec qđ ait: **I**n principio cepit verbum esse, vt videlicet et nō ex reozoz orū, sed in exozim reozum existentē, ac per hoc sine vilo reozoz initio de patre natum monstraret, iuxta quod ipse loquitur in prouerbij s. **D**is possedit me ab initio viāz suarum, anteq̄ qđ cōquā faceret a principio, ab eremo ordinatus sum. **I**tē fuerunt heretici, qui reos sancte trinitatis personas esse negātes diceret: **J**de deus? qui vult pater est, qui vult filius est, qui vult sp̄sanctus est, ipse tū vnus est. **Q**uos destruens errorem subiungit: **E**t verbum erat apud deum. **S**i enim alius apud alium erat, duo sunt profecto pater z filius, z non ipse vnus, mos dol pater, modo filius, modo etiam spiritū sanctus, qđ mirabilis sit diuine substantie natura, cū ap̄p̄sime **J**acobus dicit ap̄lus: **A**pid quē nō est transmutatio, nec vicissitudo in obdumbratio. **I**tē fuere quidā prauū dogmatia auzozes, qui **L**hsitū hoīem tū constitites, deum proxius esse nō crederēt, quos sequenter opprimūt cū ait: **E**t deus erat verbum. **S**uere alij, qui dicit quidē illū, sed ex tpe incarnationis factū, nō autē eternum aī secula natum a patre

putarunt, vñ quidā talium dixisse p̄memorant. **N**ō inuideo **L**hsito deo factoz, qđ ego si volo, polius fieri secundū ipsum. **E**t hoc nefandā reuelat sentētia euāgelistā cū ait: **H**oc erat in principio ap̄ deū. **I** hoc x̄bum qđ deus est non ex tpe cepit, sed in principio inquit erat x̄bum, deus apud deū. **I**tem fuere ritatis inimici, qui **L**hsitū z aī partem x̄p̄s gnis fuisse tā non negarēt, nō tū natum ex tpe deum, sed factū a patre, z ideo minōs p̄re, qđ creaturā crederent. **E**t tā hos dānat euāgelicus sermo qui dicit: **O**mnia per ipsum facta sunt, z sine ipso factū est nihil. **S**i enim nihil creaturaz sine ipso factū est, patet profecto, qđ ipse creatura non est, p̄ quē oīs creatura facta est. **E**t ne quis audire factā p̄ dominiū creaturā, mirabile eius crederet voluntatē, qđ si quislibet vellet facere creaturam quam ab eterno nunq̄ an fecisset, manifeste docet euāgelista, factam quidem in tempore creaturam, z in eterna creatioz sapientia, quando z qualto crearetur semper esse dispositum. **Q**uo, hoc est quod ait: **E**t quod factum est, in ipso vita erat, i. quod factum in tempore, sine viuum, sine vita carens apparuit omne hoc in spirituali factoris ratione, qđ semper vixerat z viuūt. **N**ō qđ coeternū est creatori qđ creatur, sed qđ coeterna est illa ratio voluntatis sue, in qua habitabat eterno, z habet qđ z qđ crearet. **A**lter creatum gubernare maneat, ad que vna singula que creaturā pducit. **S**equitur: **E**t facta erat lux hoīm. **Q**uo x̄bo p̄ aperitissime docetur qđ ipsa vitalis ratio per quā omnia disposita sunt z regūtur, nō oēs creaturā sed rōnālē, tū vt sapere posset illuminari. **H**oies nanq̄ sunt, ad imaginē dei facti sunt: **P**erire sapientia pos sunt, z animalia cetera nō possunt. **S**ed z aīas qđ cunq̄ est ho, non p̄cipit ea qđ sunt spiritus dei. **U**bi bene cū dicitur, z vita erat lux hoīm, subiūgit z de his qđ ab humane cōditōis honore p̄uē recedentes: **C**opari sunt luminis inl̄p̄tibus, z similes facti sunt illis, atq̄ ideo recte veritatis lumine p̄uāz tur. **E**t lux in tenebris lucet, z tenebre ea non cōprehendūt. **L**ux qđ p̄ hominē est salus, quia omnia que illuminare meretur coēda hominū, sine p̄sentia cognitionis illustrat. **T**enebre autē stulti sunt z iniqui, quozū ceca precordia lux eterne sapientie qualia sunt manifeste cognoscit, quāuis ip̄os radios eiusdem lucis nequaquā p̄ intelligētiā capere possunt, veluti si quilibet cecus tubare solis obfundatur, nec tamen ipse solem, cuius lumine p̄fundatur aspicit. **S**ed nec tam tales omnino superna p̄teras dēperit: **V**erū medelam eis salutaris, qua ad videntū lucē peruenire possent, adhibuit. **I**psa lux inuisibilis, ipsa dei sapientia carne in qua videri posset induta est, qđ in hominis habitu apparet, z loz quens hominibus panlarim fide purificata eorum corda ad cognitionem vite diuine vifionis prouehet. **D**ixit est ante illū ho magni meriti, quoz testimonio parareoz oēs ad audiendū timoz vt appareret ipsa dei sapientia, qđ inuestigatū solē inuestigare iam coepoz testē illū. **N**ō ait, vt omnes crederent in illū. **M**aledictus enim homo qui p̄fidit in hoīe, z ponit carnē brachij suū, sed vt omnes crederent per illū, hoc est, per illius testimonium crederēt in lucē: **Q**uā nec dū videre nouerāt dñm viderēt, licet ipsum **L**hsitū, qđ de seip̄o testatur: **E**t oim lux mundi, qđ sequit me nō ambulat in tenebz, sed habet bit lumē vite. **S**equitur: **E**t hoc erat ille lux sed vt teit

Difficili
incarnat
tionis p
recolen
dum.

Exerci
tū Ma
rie erga
domini.

Ista. II

Mat. 5. Ephe. 5.

monu phiberet de lumine. Erat lux vera que illu- minat oem homine venientem in hunc mundu. Et sancti quide homines lux sunt vocati, dicere ad eos dno: Hos estis lux mundi. Et apostolo Paulo: Suis stis aliqui tenebre, nuc autem lux in dno. Sed multi distat inter lucē que illuminat, et lucē que illuminat id est inter eos qui participatione vere lucis accipi- pūnt et lucē, et ipsam lucem perpetuam, que non solum lucere in seipsa, sed fua presentia quoscunq; attingerit illuminare sufficit. Ad cuius vere lucis com- parationē, non tantum minores quilibet electi, ve- rum etiam ipse Iohānes, quo maior inter natos mu- lierum nō fuit, lux nō esse asserit, vt vsq; Chri- stus nō esse quod putabat monstraret. Ille enim vt scriptum est, erat lucerna ardens et lucēs. Ad hē- scilicet fide et dilectione, et lucens verbo et actione. Sariam vero lucis peccatoribus infundere, solus est eius de quo dicitur: Erat lux vera que illuminat omnem hominem venientem in hunc mundu. Quē videlicet qui illuminat, fide naturali ingenio, siue sapientia diuina. Sicut enim nemo a seipso esse, ita etiam nemo a se ipso sapiens esse potest, sed illo illu- strare, de quo scriptum est: Omnis sapientia a dno deo est. Quis vtrāq; natura et diuina, i. qua semper vbiq; totus manet, et humanam, ex qua in tempore vbiq; loco inclusio apparuit, consequēter delibit uāgelista dicit: In mūdo erat, et mūdus p ipm factus est, et mūdus eum non cognouit. In propria venit, et sui eum non receperunt. In mūdo quippe erat, et mūdus per ipsum factus est, quia deo erat, quia tota vbiq; fua presentia maiestatis sine labore regēs, et sine onere continens quod fecit. Et mūdus eū nō cognouit: quia lux in tenebris lucet, et tenebre eam non cōprehenderunt. Abundum nā q; dicit hoc loco hoies mūdi amore deceptos, atq; inherendo creature ab agnoscenda creatoris lue maiestate reuersos. In propria venit, quia in mū- do quē per diuinitatem fecit, per humanitatem ap- paruit. In propria venit, quia in gente Iudea, quā sibi pie ceteris nationibus speciali gratia copula- uerat, incarnati dignatus est. In mūdo ergo erat, et in mūdo venit. In mūdo erat p diuinitatem, in mūdo venit per incarnationem. Genire quippe vel abire humanitatis est, manere diuinitatis. Ergo cum in mūdo esset per diuinitatem, mūdus eū non cognouit, dignatus est venire in mūdo per humanitatem, vt sic mūdus eū cognosceret. Sed videam? quid sequat? In propria venit, et sui eum non receperunt. Quē em in potentia deitatis cuncta creantē, regētiq; non cognouerant, ipsum in carnis infirmitate miraculis cognoscantē recipere noluerūt. Et qd est grauius, sui eū non receperunt, hoies. i. quos ipse creauit, Iudei quos peculiare sibi elegerat in plebem, quibus sue cognitionis re- uelauerat arcanum, quos miracula parum gloriifica- uerat acris, quibus sue legis doctrinā cōtulerat, ex quibus se incarnatum pōmiserat, et in quibus se incarnatum vt pōmiserat ostendit, ipsi eum recipere uenientem ex magna parte recusarunt. Hec enim eum omne recusarunt, alioquin nullus esset salu? et su pacua esset eius incarnatio. Hic autē multi eū ex vtrōq; populo nō credēdo respuerūt, multi cre- dendo receperūt, de quibus euāgelista cōsequēt- in sinuat dicit: Quotq; autē receperūt eum, dedit eis potestatem filios dei fieri, his q; credūt in noie eius. Consideremus fratres charissimi quanta grā redemptiois nō sūt, q; magna sit multitudo dulce- dimis eius. Unicus ex patre natus est, et nō uir ma- nere vnus. Descēdit a d terrā, vbi fratres sibi quib?

Obstina- tio de- beoū datur

regnū p fia sui dare posset, acquireret. Deus ex deo natus est, et nō uir de filius tātum manere, hois q; q; filius fieri dignatus est, nō amittēs quod erat, vt per hoc hoies in dei filios trāsferret, glorieq; sue faceret coheredes, qui quod ipse semper habebat per naturā, inciperēt habere p grām. Considerem? quā est virtus fidei, cuius merito potestas hoibus filios dei fieri. Hic nō scriptum est, quia iustus ex fide uiuit. Uiuūt enim iustus ex fide, nō illa q; labo- rō tū cōfessione pofert, sed ea q; per dilectionem operat. Alioquin fides si nō habeat opera, mortua est in semetipsa. Nullus seipsum despiciat, nullus de sua salute desperet. Curramus oēs, curramus et nos singuli, vt qui eramus lōge, mereamur fieri ppe in sanguine Chri. Videamus qd dicit, quia quotq; receperūt eū, dedit eis potestatem filios dei fieri. Quot q; inquit receperūt. Nō est enim personā acceptor deus, sed in omniq; te que timet deū et operat iusti- tiā, acceptus est illi. Quō autē ordine credētes filij dei possunt fieri, et quāto modū peccatiōis a carnali dē- fiet, subsecutus euāgelista dēsignat: Quis nō ex sanguinibus inquit, nec ex uoluntate carnis, nec ex uoluntate uiri, sed ex deo nati sunt. Carnalis quippe nra singulos gēnatio et sanguinibus, i. ex natura ma- ris et femine a cōpleti cōiugij dicit originē. Atue- ro spiritalis gēnatio, spiritus sancti grā ministrat, quā dno a carnali distinguēs ait: Hic qui renatus fuerit ex aqua et spāsancto, spiritus sancti grā ministrat, quōd nati est ex carne, caro est, equod natum est ex spū, spūs est. Hec ne quis hoim dubitet, filij se dei et coheredes Chri posse fieri, dat exemplum euāgelista, quia et ipse filius dei homo fieri, et inter hoies habitare dignatus est, vt humane particeps existēdo fragilitaria, homines diuine uirtutis lue donaret esse particeps. Et uerbi caro facti est et habitauit in nobis. Hō est dicere, et filius dei ho- mo factus est, et inter hoies cōuersatus est. Solet nāq; scriptura modo aie modo carnis uocabulo to- tum designare hominē. Anime uidelz vt scriptum est, quia descēdit Jacob in Egyptū in aiabus se- ptuaginta. Carnis uero vt rursus scriptū est: Et vi- debit omis caro salutare dei. Hec em vel aie sine corpore uis et in Egyptū descēdere, vel caro sine aia uidere aliquid potest. Sic hic p aiam totus ho- mo, ibi signat p carnem. Sic ergo hoc loco quo dicit, et uerbum caro factum est, nihil aliud debet intelli- gi q; si diceret, et deus homo factus est, carnem vi- delicet induendo et aiam. Et sicut quibz nostrū vñ homo cōstat ex carne et aia, ita vnus ab incarnatio- nis tpe Chri et diuinitate carnis et aia confert, deus ab eterno in eternū exiēs uerū et uerū, ho- mine ex tempore assumēs in unitate sue plone vñ quē nō habuerat. Sequit: Et uisimus gloriā eius, gloriā quasi vnigeniti a pte, pleni q; et ve- ritatis. Gloriā Chri quam aī incarnatione uide- dere nō poterāt hoies, post incarnationē uiderūt, aspiciētes humanitātē miraculis refulgentē, et in- telligētes diuinitatē intus latitātē illi, maxime quā et eius claritatē aī passionem transfigurāt in mons- tre scō, contemplari meruerunt uoce delapsa ad hū- hūscemodi a magnifica gloria: Hic est filius me- dilectus, in quo mihi bene complacuit. Et post pas- sionem, resurrectione ascensionisq; ipsius gloriā cōspecta, spūs est? dono mirifice sunt resecti. Huius- bus omnibus manifeste cognouerunt, q; hūilmodiq; gloriā non cultibz sanctozum, sed illis soli hominē quē esset in diuinitate vnigenit? a pte conuenire. Hō autem sequit: Plenus grē et ueritatis. Hic ple- nus erat idem homo Chrius Iesus, cui singulari

Genitilis uim pietas ostēdit.

Abā. 2.

Act. 10.

Johan. 3.

Ibidem

Ite. 4. 6.

Luce. 3.

Etia vni- geniti q; sit ostēdit

Ademo- res salu- tis inge- titur.

munere pte ceteris mortalibus datum est, vt statim ex quo in vtero uirginis cōcipi, et homo fieri incipe- ret, uerus esset et deus. Unde et eadē gloriofa semp- ergo ad hanc, nō solum hominis hūi, sed et dei ge- nitricē recte credēda et cōscēnda est. Idem ueritate plenus erat et est, ipsa uidelicet ubi diuinitate, q; ho- minē illū singulariter electū, cum quo vna Chri- stus persona esset, assumere dignata est, non aliquid sue di- uine substantiē (vt heretici uolūt) in faciendam hois naturā committens, sed ipsa apud patrem manens, totū quod erat, totam de semine Dauid naturā vt ri- hois quā nō habebat suscipiens. Hic opozet ffe o charissimi, vt qui humanā redēptiois nri natiuitate- tem hodie annua deuotione recolimus, et diuinam pariter et humanam eius naturā, non animo, sed cō- tinuo semper amplectamur amore, diuinam p quā creati sumus cum nō essemus, humanam per quam recreati sumus cum perdit essemus. Et quidē diui- na conditiois nostri uirtus, sine assumptione huma- nitatis, nō recreare erati idonea, humana autē eius- dem redēptiois nostri infirmitas, sine assumēte se et habitante in se, et operante per se diuinitate, nō recreare nequit. Atq; ideo uerbum caro factum est, i. deus homo factus est, et habitauit in no- bis, vt p cognatum hominis habitum nobis cōser- uādo cōgruere, nos alloquēdo instruere, nobis uiuē- di uiam pberere, pro nobis contra hostem confige- re, nostram mortem moriendo ac resurgendo pos- set destruere, per ceteram uero patri diuinitatem nos interius uiuificando ad diuinā suscolleret, rez- missionem nobis peccatorū pariter et spūsancti do- na concederet. Et post bonoz perfectionem ope- rum, nō solum nos ad uidentium gloriā clarificatē sue perduceret humanitatis, sed et incommutabilem no- bis essentiam sue diuine maiestatis ostenderet, in qua uiuit et regnat cum patre in unitate spūsancti, cū, per omnia secula seculozum. Amen.

De eodem festo, Sermo Sancti Ihsidori.

Natalis domini di- es, ea de causa a patribus uolūta solen- nitate institutus est, quia in eo Chri- pro redēptione mundi nasci corporaliter uoluit, prodicens ex uirginis uero, qui erat in patris impe- rio. Quis uiscepere carnis causa hec est. Postq; emi- terit occidit, confestim exul et perditus in omni genes- re suo radicem malitię et peccati tradidit, crescebat q; in malum uehementius omne genus humanū, diffusis vbiq; sceleribus, et quod est nequius, omni- um cultibus idolozum. Colens ergo deus terminas- se peccatum, consuluit uerbo, lege, prophetis, si- gnis, plag, prodigijs. Sed cum nec sic quidem ex- rozes suos ad monitus agnosceret mūdus, misit de- us uicē illius filium suum vt carnem indueret, et ho- minibz appareret, et peccatorū sanaret. Qui ideo in hominem uenit, quia per semetipsum ab hoibus cognoscitur potuit. Et autem ueniret, uerbum caro factum est, assumendo carnem, nō mutatū in carnē. Assumpsit enim humanitatem, nō amittit di- uinitatem. Ita idem deus et idem homo, in natura dei equalis patri, in natura hominis factus est mor- talis in nobis. Pro nobis enim, manēs qd erat, de nobis suscipiens quod non erat, vt liberaret qd fe- cerat. Hec est ergo dominice natiuitatis magna fo- lenitas, hec est diei huius noua et gloriofa festiuitas.

Ad nata- lio dicit.

tas, aduētus dei fact? ad homines. Itaq; dies iste p eo q; in eo Chrius natus est, natalis dicitur. Quicq; ideo obleruare p reuolutū circuli anni festa solēni- tate debem? vt in memoriā reuocet q; nar? Et: i- stus, qui uiuit et regnat in secula seculozum. Amen.

De eodem festo Sermo beati Leonis pape.

Saluator noster dile- ctissimi, hodie natus est, gaudeamus. Hec em fas est locū esse tristitie, ubi natalis est uite, que consumpro mortalitatis timore, ingerit nobis de promissa et terminata leticitia. Nemo ab hu- ius alacritatis participatione seccem. Una cum- ctis letitia, cōmunitis est ratio, quia dominus noster peccati mortiq; destructor, sicut nullum a reatu li- berat, ita liberādis omnibus uenit. Exulter fan- ctus, quia propinquat ad palmā. Gaudeat peccat- for, quia inuitatur ad uentam. Animes genitilis, q; uocatur ad uitā. Dei nāq; filius secundū plenitudi- nē temporis, quam diuini consilij inscrutabilis arti- tudo disposuit, reconciliandam auroz lue naturam generis assumpsit humani, vt inuictor mortis dia- bolus, per ipsam quā uicerat uinceretur. In quo cō- fictu pro nobis intro, magno et mirabili eq; tatis uo- re certati est, dum ei potens dñs cum humilissimo ho- ste, non in sua maiestate, sed in nra humilitate cō- greditur, obicitens ei candē formam, eandemq; ma- turam, mortalitatis quidē nostre participē, sed pec- cari totius ex parte. Alienum quippe ab hac nati- uitate est, quod de omnibus legit: Homo mūdus a- forde, nec infans cuius est uirtus diei uita sup terra. Huius in istam singularē naturatē de carnis concu- piscētia trāsiit, nihil de peccati reatu manauit. Hic- ro regia diuinitatis quidē nostre participē, sed pec- catori totius ex parte. Alienum quippe ab hac nati- uitate est, quod de omnibus legit: Homo mūdus a- forde, nec infans cuius est uirtus diei uita sup terra. Huius in istam singularē naturatē de carnis concu- piscētia trāsiit, nihil de peccati reatu manauit. Hic- ro regia diuinitatis quidē nostre participē, sed pec- catori totius ex parte. Alienum quippe ab hac nati- uitate est, quod de omnibus legit: Homo mūdus a- forde, nec infans cuius est uirtus diei uita sup terra. Huius in istam singularē naturatē de carnis concu- piscētia trāsiit, nihil de peccati reatu manauit. Hic- ro regia diuinitatis quidē nostre participē, sed pec- catori totius ex parte. Alienum quippe ab hac nati- uitate est, quod de omnibus legit: Homo mūdus a- forde, nec infans cuius est uirtus diei uita sup terra. Huius in istam singularē naturatē de carnis concu- piscētia trāsiit, nihil de peccati reatu manauit. Hic- ro regia diuinitatis quidē nostre participē, sed pec- catori totius ex parte. Alienum quippe ab hac nati- uitate est, quod de omnibus legit: Homo mūdus a- forde, nec infans cuius est uirtus diei uita sup terra. Huius in istam singularē naturatē de carnis concu- piscētia trāsiit, nihil de peccati reatu manauit. Hic- ro regia diuinitatis quidē nostre participē, sed pec- catori totius ex parte. Alienum quippe ab hac nati- uitate est, quod de omnibus legit: Homo mūdus a- forde, nec infans cuius est uirtus diei uita sup terra. Huius in istam singularē naturatē de carnis concu- piscētia trāsiit, nihil de peccati reatu manauit. Hic- ro regia diuinitatis quidē nostre participē, sed pec- catori totius ex parte. Alienum quippe ab hac nati- uitate est, quod de omnibus legit: Homo mūdus a- forde, nec infans cuius est uirtus diei uita sup terra. Huius in istam singularē naturatē de carnis concu- piscētia trāsiit, nihil de peccati reatu manauit. Hic- ro regia diuinitatis quidē nostre participē, sed pec- catori totius ex parte. Alienum quippe ab hac nati- uitate est, quod de omnibus legit: Homo mūdus a- forde, nec infans cuius est uirtus diei uita sup terra. Huius in istam singularē naturatē de carnis concu- piscētia trāsiit, nihil de peccati reatu manauit. Hic- ro regia diuinitatis quidē nostre participē, sed pec- catori totius ex parte. Alienum quippe ab hac nati- uitate est, quod de omnibus legit: Homo mūdus a- forde, nec infans cuius est uirtus diei uita sup terra. Huius in istam singularē naturatē de carnis concu- piscētia trāsiit, nihil de peccati reatu manauit. Hic- ro regia diuinitatis quidē nostre participē, sed pec- catori totius ex parte. Alienum quippe ab hac nati- uitate est, quod de omnibus legit: Homo mūdus a- forde, nec infans cuius est uirtus diei uita sup terra. Huius in istam singularē naturatē de carnis concu- piscētia trāsiit, nihil de peccati reatu manauit. Hic- ro regia diuinitatis quidē nostre participē, sed pec- catori totius ex parte. Alienum quippe ab hac nati- uitate est, quod de omnibus legit: Homo mūdus a- forde, nec infans cuius est uirtus diei uita sup terra. Huius in istam singularē naturatē de carnis concu- piscētia trāsiit, nihil de peccati reatu manauit. Hic- ro regia diuinitatis quidē nostre participē, sed pec- catori totius ex parte. Alienum quippe ab hac nati- uitate est, quod de omnibus legit: Homo mūdus a- forde, nec infans cuius est uirtus diei uita sup terra. Huius in istam singularē naturatē de carnis concu- piscētia trāsiit, nihil de peccati reatu manauit. Hic- ro regia diuinitatis quidē nostre participē, sed pec- catori totius ex parte. Alienum quippe ab hac nati- uitate est, quod de omnibus legit: Homo mūdus a- forde, nec infans cuius est uirtus diei uita sup terra. Huius in istam singularē naturatē de carnis concu- piscētia trāsiit, nihil de peccati reatu manauit. Hic- ro regia diuinitatis quidē nostre participē, sed pec- catori totius ex parte. Alienum quippe ab hac nati- uitate est, quod de omnibus legit: Homo mūdus a- forde, nec infans cuius est uirtus diei uita sup terra. Huius in istam singularē naturatē de carnis concu- piscētia trāsiit, nihil de peccati reatu manauit. Hic- ro regia diuinitatis quidē nostre participē, sed pec- catori totius ex parte. Alienum quippe ab hac nati- uitate est, quod de omnibus legit: Homo mūdus a- forde, nec infans cuius est uirtus diei uita sup terra. Huius in istam singularē naturatē de carnis concu- piscētia trāsiit, nihil de peccati reatu manauit. Hic- ro regia diuinitatis quidē nostre participē, sed pec- catori totius ex parte. Alienum quippe ab hac nati- uitate est, quod de omnibus legit: Homo mūdus a- forde, nec infans cuius est uirtus diei uita sup terra. Huius in istam singularē naturatē de carnis concu- piscētia trāsiit, nihil de peccati reatu manauit. Hic- ro regia diuinitatis quidē nostre participē, sed pec- catori totius ex parte. Alienum quippe ab hac nati- uitate est, quod de omnibus legit: Homo mūdus a- forde, nec infans cuius est uirtus diei uita sup terra. Huius in istam singularē naturatē de carnis concu- piscētia trāsiit, nihil de peccati reatu manauit. Hic- ro regia diuinitatis quidē nostre participē, sed pec- catori totius ex parte. Alienum quippe ab hac nati- uitate est, quod de omnibus legit: Homo mūdus a- forde, nec infans cuius est uirtus diei uita sup terra. Huius in istam singularē naturatē de carnis concu- piscētia trāsiit, nihil de peccati reatu manauit. Hic- ro regia diuinitatis quidē nostre participē, sed pec- catori totius ex parte. Alienum quippe ab hac nati- uitate est, quod de omnibus legit: Homo mūdus a- forde, nec infans cuius est uirtus diei uita sup terra. Huius in istam singularē naturatē de carnis concu- piscētia trāsiit, nihil de peccati reatu manauit. Hic- ro regia diuinitatis quidē nostre participē, sed pec- catori totius ex parte. Alienum quippe ab hac nati- uitate est, quod de omnibus legit: Homo mūdus a- forde, nec infans cuius est uirtus diei uita sup terra. Huius in istam singularē naturatē de carnis concu- piscētia trāsiit, nihil de peccati reatu manauit. Hic- ro regia diuinitatis quidē nostre participē, sed pec- catori totius ex parte. Alienum quippe ab hac nati- uitate est, quod de omnibus legit: Homo mūdus a- forde, nec infans cuius est uirtus diei uita sup terra. Huius in istam singularē naturatē de carnis concu- piscētia trāsiit, nihil de peccati reatu manauit. Hic- ro regia diuinitatis quidē nostre participē, sed pec- catori totius ex parte. Alienum quippe ab hac nati- uitate est, quod de omnibus legit: Homo mūdus a- forde, nec infans cuius est uirtus diei uita sup terra. Huius in istam singularē naturatē de carnis concu- piscētia trāsiit, nihil de peccati reatu manauit. Hic- ro regia diuinitatis quidē nostre participē, sed pec- catori totius ex parte. Alienum quippe ab hac nati- uitate est, quod de omnibus legit: Homo mūdus a- forde, nec infans cuius est uirtus diei uita sup terra. Huius in istam singularē naturatē de carnis concu- piscētia trāsiit, nihil de peccati reatu manauit. Hic- ro regia diuinitatis quidē nostre participē, sed pec- catori totius ex parte. Alienum quippe ab hac nati- uitate est, quod de omnibus legit: Homo mūdus a- forde, nec infans cuius est uirtus diei uita sup terra. Huius in istam singularē naturatē de carnis concu- piscētia trāsiit, nihil de peccati reatu manauit. Hic- ro regia diuinitatis quidē nostre participē, sed pec- catori totius ex parte. Alienum quippe ab hac nati- uitate est, quod de omnibus legit: Homo mūdus a- forde, nec infans cuius est uirtus diei uita sup terra. Huius in istam singularē naturatē de carnis concu- piscētia trāsiit, nihil de peccati reatu manauit. Hic- ro regia diuinitatis quidē nostre participē, sed pec- catori totius ex parte. Alienum quippe ab hac nati- uitate est, quod de omnibus legit: Homo mūdus a- forde, nec infans cuius est uirtus diei uita sup terra. Huius in istam singularē naturatē de carnis concu- piscētia trāsiit, nihil de peccati reatu manauit. Hic- ro regia diuinitatis quidē nostre participē, sed pec- catori totius ex parte. Alienum quippe ab hac nati- uitate est, quod de omnibus legit: Homo mūdus a- forde, nec infans cuius est uirtus diei uita sup terra. Huius in istam singularē naturatē de carnis concu- piscētia trāsiit, nihil de peccati reatu manauit. Hic- ro regia diuinitatis quidē nostre participē, sed pec- catori totius ex parte. Alienum quippe ab hac nati- uitate est, quod de omnibus legit: Homo mūdus a- forde, nec infans cuius est uirtus diei uita sup terra. Huius in istam singularē naturatē de carnis concu- piscētia trāsiit, nihil de peccati reatu manauit. Hic- ro regia diuinitatis quidē nostre participē, sed pec- catori totius ex parte. Alienum quippe ab hac nati- uitate est, quod de omnibus legit: Homo mūdus a- forde, nec infans cuius est uirtus diei uita sup terra. Huius in istam singularē naturatē de carnis concu- piscētia trāsiit, nihil de peccati reatu manauit. Hic- ro regia diuinitatis quidē nostre participē, sed pec- catori totius ex parte. Alienum quippe ab hac nati- uitate est, quod de omnibus legit: Homo mūdus a- forde, nec infans cuius est uirtus diei uita sup terra. Huius in istam singularē naturatē de carnis concu- piscētia trāsiit, nihil de peccati reatu manauit. Hic- ro regia diuinitatis quidē nostre participē, sed pec- catori totius ex parte. Alienum quippe ab hac nati- uitate est, quod de omnibus legit: Homo mūdus a- forde, nec infans cuius est uirtus diei uita sup terra. Huius in istam singularē naturatē de carnis concu- piscētia trāsiit, nihil de peccati reatu manauit. Hic- ro regia diuinitatis quidē nostre participē, sed pec- catori totius ex parte. Alienum quippe ab hac nati- uitate est, quod de omnibus legit: Homo mūdus a- forde, nec infans cuius est uirtus diei uita sup terra. Huius in istam singularē naturatē de carnis concu- piscētia trāsiit, nihil de peccati reatu manauit. Hic- ro regia diuinitatis quidē nostre participē, sed pec- catori totius ex parte. Alienum quippe ab hac nati- uitate est, quod de omnibus legit: Homo mūdus a- forde, nec infans cuius est uirtus diei uita sup terra. Huius in istam singularē naturatē de carnis concu- piscētia trāsiit, nihil de peccati reatu manauit. Hic- ro regia diuinitatis quidē nostre participē, sed pec- catori totius ex parte. Alienum quippe ab hac nati- uitate est, quod de omnibus legit: Homo mūdus a- forde, nec infans cuius est uirtus diei uita sup terra. Huius in istam singularē naturatē de carnis concu- piscētia trāsiit, nihil de peccati reatu manauit. Hic- ro regia diuinitatis quidē nostre participē, sed pec- catori totius ex parte. Alienum quippe ab hac nati- uitate est, quod de omnibus legit: Homo mūdus a- forde, nec infans cuius est uirtus diei uita sup terra. Huius in istam singularē naturatē de carnis concu- piscētia trāsiit, nihil de peccati reatu manauit. Hic- ro regia diuinitatis quidē nostre participē, sed pec- catori totius ex parte. Alienum quippe ab hac nati- uitate est, quod de omnibus legit: Homo mūdus a- forde, nec infans cuius est uirtus diei uita sup terra. Huius in istam singularē naturatē de carnis concu- piscētia trāsiit, nihil de peccati reatu manauit. Hic- ro regia diuinitatis quidē nostre participē, sed pec- catori totius ex parte. Alienum quippe ab hac nati- uitate est, quod de omnibus legit: Homo mūdus a- forde, nec infans cuius est uirtus diei uita sup terra. Huius in istam singularē naturatē de carnis concu- piscētia trāsiit, nihil de peccati reatu manauit. Hic- ro regia diuinitatis quidē nostre participē, sed pec- catori totius ex parte. Alienum quippe ab hac nati- uitate est, quod de omnibus legit: Homo mūdus a- forde, nec infans cuius est uirtus diei uita sup terra. Huius in istam singularē naturatē de carnis concu- piscētia trāsiit, nihil de peccati reatu manauit. Hic- ro regia diuinitatis quidē nostre participē, sed pec- catori totius ex parte. Alienum quippe ab hac nati- uitate est, quod de omnibus legit: Homo mūdus a- forde, nec infans cuius est uirtus diei uita sup terra. Huius in istam singularē naturatē de carnis concu- piscētia trāsiit, nihil de peccati reatu manauit. Hic- ro regia diuinitatis quidē nostre participē, sed pec- catori totius ex parte. Alienum quippe ab hac nati- uitate est, quod de omnibus legit: Homo mūdus a- forde, nec infans cuius est uirtus diei uita sup terra. Huius in istam singularē naturatē de carnis concu- piscētia trāsiit, nihil de peccati reatu manauit. Hic- ro regia diuinitatis quidē nostre participē, sed pec- catori totius ex parte. Alienum quippe ab hac nati- uitate est, quod de omnibus legit: Homo mūdus a- forde, nec infans cuius est uirtus diei uita sup terra. Huius in istam singularē naturatē de carnis concu- piscētia trāsiit, nihil de peccati reatu manauit. Hic- ro regia diuinitatis quidē nostre participē, sed pec- catori totius ex parte. Alienum quippe ab hac nati- uitate est, quod de omnibus legit: Homo mūdus a- forde, nec infans cuius est uirtus diei uita sup terra. Huius in istam singularē naturatē de carnis concu- piscētia trāsiit, nihil de peccati reatu manauit. Hic- ro regia diuinitatis quidē nostre participē, sed pec- catori totius ex parte. Alienum quippe ab hac nati- uitate est, quod de omnibus legit: Homo mūdus a- forde, nec infans cuius est uirtus diei uita sup terra. Huius in istam singularē naturatē de carnis concu- piscētia trāsiit, nihil de peccati reatu manauit. Hic- ro regia diuinitatis quidē nostre participē, sed pec- catori totius ex parte. Alienum quippe ab hac nati- uitate est, quod de omnibus legit: Homo mūdus a- forde, nec infans cuius est uirtus diei uita sup terra. Huius in istam singularē naturatē de carnis concu- piscētia trāsiit, nihil de peccati reatu manauit. Hic- ro regia diuinitatis quidē nostre participē, sed pec- catori totius ex parte. Alienum quippe ab hac nati- uitate est, quod de omnibus legit: Homo mūdus a- forde, nec infans cuius est uirtus diei uita sup terra. Huius in istam singularē naturatē de carnis concu- piscētia trāsiit, nihil de peccati reatu manauit. Hic- ro regia diuinitatis quidē nostre participē, sed pec- catori totius ex parte. Alienum quippe ab hac nati- uitate est, quod de omnibus legit: Homo mūdus a- forde, nec infans cuius est uirtus diei uita sup terra. Huius in istam singularē naturatē de carnis concu- piscētia trāsiit, nihil de peccati reatu manauit. Hic- ro regia diuinitatis quidē nostre participē, sed pec- catori totius ex parte. Alienum quippe ab hac nati- uitate est, quod de omnibus legit: Homo mūdus a- forde, nec infans cuius est uirtus diei uita sup terra. Huius in istam singularē naturatē de carnis concu- piscētia trāsiit, nihil de peccati reatu manauit. Hic- ro regia diuinitatis quidē nostre participē, sed pec- catori totius ex parte. Alienum quippe ab hac nati- uitate est, quod de omnibus legit: Homo mūdus a- forde, nec infans cuius est uirtus diei uita sup terra. Huius in istam singularē naturatē de carnis concu- piscētia trāsiit, nihil de peccati reatu manauit. Hic- ro regia diuinitatis quidē nostre participē, sed pec- catori totius ex parte. Alienum quippe ab hac nati- uitate est, quod de omnibus legit: Homo mūdus a- forde, nec infans cuius est uirtus diei uita sup terra. Huius in istam singularē naturatē de carnis concu- piscētia trāsiit, nihil de peccati reatu manauit. Hic- ro regia diuinitatis quidē nostre participē, sed pec- catori totius ex parte. Alienum quippe ab hac nati- uitate est, quod de omnibus legit: Homo mūdus a- forde, nec infans cuius est uirtus diei uita sup terra. Huius in istam singularē naturatē de carnis concu- piscētia trāsiit, nihil de peccati reatu manauit. Hic- ro regia diuinitatis quidē nostre participē, sed pec- catori totius ex parte. Alienum quippe ab hac nati- uitate est, quod de omnibus legit: Homo mūdus a- forde, nec infans cuius est uirtus diei uita sup terra. Huius in istam singularē naturatē de carnis concu- piscētia trāsiit, nihil de peccati reatu manauit. Hic- ro regia diuinitatis quidē nostre participē, sed pec- catori totius ex parte. Alienum quippe ab hac nati- uitate est, quod de omnibus legit: Homo mūdus a- forde, nec infans cuius est uirtus diei uita sup terra. Huius in istam singularē naturatē de carnis concu- piscētia trāsiit, nihil de peccati reatu manauit. Hic- ro regia diuinitatis quidē nostre participē, sed pec- catori totius ex parte. Alienum quippe ab hac nati- uitate est, quod de omnibus legit: Homo mūdus a- forde, nec infans cuius est uirtus diei uita sup terra. Huius in istam singularē naturatē de carnis concu- piscētia trāsiit, nihil de peccati reatu manauit. Hic- ro regia diuinitatis quidē nostre participē, sed pec- catori totius ex parte. Alienum quippe ab hac nati- uitate est, quod de omnibus legit: Homo mūdus a- forde, nec infans cuius est uirtus diei uita sup terra. Huius in istam singularē naturatē de carnis concu- piscētia trāsiit, nihil de peccati reatu manauit. Hic- ro regia diuinitatis quidē nostre participē, sed pec- catori totius ex parte. Alienum quippe ab hac nati- uitate est, quod de omnibus legit: Homo mūdus a- forde, nec infans cuius est uirtus diei uita sup terra. Huius in istam singularē naturatē de carnis concu- piscētia trāsiit, nihil de peccati reatu manauit. Hic- ro regia diuinitatis quidē nostre participē, sed pec- catori totius ex parte. Alienum quippe ab hac nati- uitate est, quod de omnibus legit: Homo mūdus a- forde, nec infans cuius est uirtus diei uita sup terra. Huius in istam singularē naturatē de carnis concu- piscētia trāsiit, nihil de peccati reatu manauit. Hic- ro regia diuinitatis quidē nostre participē, sed pec- catori totius ex parte. Alienum quippe ab hac nati- uitate est, quod de omnibus legit: Homo mūdus a- forde, nec infans cuius est uirtus diei uita sup terra. Huius in istam singularē naturatē de carnis concu- piscētia trāsiit, nihil de peccati reatu manauit. Hic- ro regia diuinitatis quidē nostre participē, sed pec- catori totius ex parte. Alienum quippe ab hac nati- uitate est, quod de omnibus legit: Homo mūdus a- forde, nec infans cuius est uirtus diei uita sup terra. Huius in istam singularē naturatē de carnis concu- piscētia trāsiit, nihil de peccati reatu manauit. Hic- ro regia diuinitatis quidē nostre participē, sed pec- catori totius ex parte. Alienum quippe ab hac nati- uitate est, quod de omnibus legit: Homo mūdus a- forde, nec infans cuius est uirtus diei uita sup terra. Huius in istam singularē naturatē de carnis concu- piscētia trāsiit, nihil de peccati reatu manauit. Hic- ro regia diuinitatis quidē nostre participē, sed pec- catori totius ex parte. Alienum quippe ab hac nati- uitate est, quod de omnibus legit: Homo mūdus a- forde, nec infans cuius est uirtus diei uita sup terra. Huius in istam singularē naturatē de carnis concu- piscētia trāsiit, nihil de peccati reatu manauit. Hic- ro regia diuinitatis quidē nostre participē, sed pec- catori totius ex parte. Alienum quippe ab hac nati- uitate est, quod de omnibus legit: Homo mūdus a- forde, nec infans cuius est uirtus diei uita sup terra. Huius in istam singularē naturatē de carnis concu- piscētia trāsiit, nihil de peccati reatu manauit. Hic- ro regia diuinitatis quidē nostre participē, sed pec- catori totius ex parte. Alienum quippe ab hac nati- uitate est, quod de omnibus legit: Homo mūdus a- forde, nec infans cuius est uirtus diei uita sup terra. Huius in istam singularē naturatē de carnis concu- piscētia trāsiit, nihil de peccati reatu manauit. Hic- ro regia diuinitatis quidē nostre participē, sed pec- catori totius ex parte. Alienum quippe ab hac nati- uitate est, quod de omnibus legit: Homo mūdus a- forde, nec infans cuius est uirtus diei uita sup terra. Huius in istam singularē naturatē de carnis concu- piscētia trāsiit, nihil de peccati reatu manauit. Hic- ro regia diuinitatis quidē nostre participē, sed pec- catori totius ex parte. Alienum quippe ab hac nati- uitate est, quod de omnibus legit: Homo mūdus a- forde, nec infans cuius est uirtus diei uita sup terra. Huius in istam singularē naturatē de carnis concu- piscētia trāsiit, nihil de peccati reatu manauit. Hic- ro regia diuinitatis quidē nostre participē, sed pec- catori totius ex parte. Alienum quippe ab hac nati- uitate est, quod de omnibus legit: Homo mūdus a- forde, nec infans cuius est uirtus diei uita sup terra. Huius in istam singularē naturatē de carnis concu- piscētia trāsiit, nihil de peccati reatu manauit. Hic- ro regia diuinitatis quidē nostre participē, sed pec- catori totius ex parte. Alienum quippe ab hac nati- uitate est, quod de omnibus legit: Homo mūdus a- forde, nec infans cuius est uirtus diei uita sup terra. Huius in istam singularē naturatē de carnis concu- piscētia trāsiit, nihil de peccati reatu manauit. Hic- ro regia diuinitatis quidē nostre participē, sed pec- catori totius ex parte. Alienum quippe ab hac nati- uitate est, quod de omnibus legit: Homo mūdus a- forde, nec infans cuius est uirtus diei uita sup terra. Huius in istam singularē naturatē de carnis concu- piscētia trāsiit, nihil de peccati reatu manauit. Hic- ro regia diuinitatis quidē nostre participē, sed pec- catori totius ex parte. Alienum quippe ab hac nati- uitate est, quod de omnibus legit: Homo mūdus a- forde, nec infans cuius est uirtus diei uita sup terra. Huius in istam singularē naturatē de carnis concu- piscētia trāsiit, nihil de peccati reatu manauit. Hic- ro regia diuinitatis quidē nostre participē, sed pec- catori totius ex parte. Alienum quippe ab hac nati- uitate est, quod de omnibus legit: Homo mūdus a- forde, nec infans cuius est uirtus diei uita sup terra. Huius in istam singularē naturatē de carnis concu- piscētia trāsiit, nihil de peccati reatu manauit. Hic- ro regia diuinitatis quidē nostre participē, sed pec- catori totius ex parte. Alienum quippe ab hac nati- uitate est, quod de omnibus legit: Homo mūdus a- forde, nec infans cuius est uirtus diei uita sup terra. Huius in istam singularē naturatē de carnis concu- piscētia trāsiit, nihil de peccati reatu manauit. Hic- ro regia diuinitatis quidē nostre participē, sed pec- catori totius ex parte. Alienum quippe ab hac nati- uitate est, quod de omnibus legit: Homo mūdus